

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων
Πληροφόρησης**

**Πρόγραμμα Σπουδών Πρώην Τμήματος: Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας
και Μουσειολογίας**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΟΙ
ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΤΟΥΣ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ, ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ**

Μακρυκώστα Κωνσταντίνα, ΑΜ: Β2011007

Εισηγητής καθηγητής: κος ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κέρκυρα 2023

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός,
προοπτική

Οι διαπιστώσεις, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και οι πιθανές προτάσεις της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας, εκτός των αναφορών που σημαίνονται ως λήμματα, αποτελούν προσωπικές θεωρητικές ή εμπειρικές διαπιστώσεις του φοιτητή/φοιτήτριας ή της ομάδας των φοιτητών που την επιμελήθηκαν και δεν απηχούν κατ' ανάγκη τη γνώμη του εισηγητή εκπαιδευτικού, ή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Ιόνιου Πανεπιστήμιου.

Περίληψη

Το θέμα της παρούσης διπλωματικής εργασίας είναι: «Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική» και αναλύεται ως εξής:

Αρχικά στην εισαγωγή παρουσιάζεται το προοίμιο της διπλωματικής, ο σκοπός της, τα ερευνητικά της ερωτήματα, η μεθοδολογία και η δομή της.

Στο 1^ο κεφάλαιο, «Νομισματολογία», καταγράφονται γενικά στοιχεία, η ιστορία του χρήματος, η ιστορία της νομισματικής, η σύγχρονη νομισματική, η συλλογή νομισμάτων (κίνητρα, τύποι συλλεκτών, θέματα συλλογών νομισμάτων), η διαβάθμιση νομισμάτων (συστήματα βαθμολόγησης) και οι υπηρεσίες πιστοποίησης.

Στο 2^ο κεφάλαιο, «Χαρακτηριστικά και Τεχνολογίες Ιστότοπων Μουσείων», αναλύονται οι βασικές έννοιες, οι αλληλεπιδράσεις χρηστών με ιστότοπους μουσείων, οι κατηγορίες χρηστών στην πολιτιστική κληρονομιά, τα χαρακτηριστικά Ιστότοπων Μουσείων (παρουσίαση δημιουργικού περιεχομένου από χρήστες, προώθηση συλλογών και εκθεμάτων με CTA, προσέλκυση κοινού, λήψη παραπομπών από τοπικούς συνεργάτες, παρουσίαση της εμπειρίας για την αύξηση των πωλήσεων εισιτηρίων), τα χαρακτηριστικά / διάκριση ενός καλού ιστότοπου μουσείου (προωθήσεις εκθέσεων και συλλογών με απευθείας CTA, περιεχόμενο που δημιουργείται από τον χρήστη, Περιεχόμενο που αντικατοπτρίζει το κοινό-στόχο, Παρουσίαση της μουσειακής εμπειρίας, Δυνατότητα επίσκεψης από κινητό, Συνδυασμός δημιουργικότητας και κοινής λογικής), οι τεχνολογικές καινοτομίες σε Μουσεία, η χαρτογράφηση προβολής σε μεγάλους και μικρούς χώρους, η επίδραση της τεχνολογίας Binaural στο επίπεδο του ήχου, διατήρηση και αναπαραγωγή ευαίσθητων αντικείμενων μέσω «Digital twins», ανέπαφες πληρωμές, η επίδραση των ολογραφικών οθονών στα γραφικά, εφαρμογές ξενάγησης, το VR ως πύλη σε εικονικά μουσεία, η τεχνολογία ροής επισκεπτών διευκολύνει την επίσκεψη).

Στο 3^ο κεφάλαιο, «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων ανά τον κόσμο», παρουσιάζονται οι ιστότοποι του Βασιλικού Νομισματοκοπείου Μεγάλης Βρετανίας, της Αμερικανικής Νομισματικής Εταιρείας MANTIS / Υπηρεσία Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών και του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Μελετών.

Στο 4^ο κεφάλαιο, «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων Ελλάδας», παρουσιάζονται οι ιστότοποι του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών, του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής και του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός,
προοπτική

Στο 5^ο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα γενικά συμπεράσματα της
διπλωματικής.

Λέξεις κλειδιά

Νομίσματα, Μουσείο, Ιστότοπος

Abstract

The subject of this thesis is: «The numismatic museums of Greece and their websites description, commentary, perspective» and is analyzed as follows:

Initially, the introduction presents the preamble of diplomacy, its purpose, its research questions, its methodology and its structure.

In the 1st chapter: «Numism» general information is recorded, the history of money, the history of numismatics, modern numismatics, coin collecting (motivations, types of collectors, issues of coin collecting), coin grading (grading systems) and services certification.

In the 2nd chapter: «Characteristics and Technologies of Museum Websites» the basic concepts, user interactions with museum websites, categories of users in cultural heritage, Museum Website features (presentation of creative content by users, promotion of collections and exhibits with CTAs, attraction audience, getting referrals from local partners, presenting the experience to increase ticket sales), the characteristics / distinction of a good museum website (promotions of exhibitions and collections with direct CTAs, user-generated content, Content that reflects the target audience, Presentation of the museum experience, Mobile visitability, Combining creativity and common sense), the technological innovations in Museums, projection mapping in large and small spaces, the effect of Binaural technology on the level of sound, preservation and reproduction of sensitive objects through «Digital twins», contactless payments, the impact of holographic displays on graphics, tour apps, VR as a portal to virtual museums, visitor flow technology makes visiting easier).

Chapter 3: «Numism Museum Websites Around the World» features the websites of the Royal Mint of Great Britain, the American Numismatic Society MANTIS / Numismatic Technology Integration Service and the Australian Center for Ancient Numismatic Studies

In the 4th chapter: «Websites of Numismatic Museums of Greece» the websites of the Numismatic Museum of Athens, the Museum of Banknotes of the Ionian Bank, and the Museum of Gramophones and Coins are presented.

The 5th and last chapter present the general conclusions of the thesis.

Keywords

Coins, Museum, Website

Ευχαριστίες

Με την παρούσα Πτυχιακή Εργασία τελειώνουν οι προπτυχιακές μου σπουδές στο Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης (Πρόγραμμα Σπουδών Πρώην Τμήματος: Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας) του Ιονίου πανεπιστημίου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του τμήματός μου για τις γνώσεις που μου μεταλαμπάδευσαν.

Ευχαριστώ από καρδιάς τον καθηγητή και εισηγητή του θέματος της διπλωματικής μου κύριο Παπαϊωάννου Γεώργιο για τις πολύτιμες συμβουλές.

Τέλος ευχαριστώ τον καθηγητή κο Δουκάκη Κωνσταντίνο, για την καθοδήγηση στην συγγραφή του παρόντος πονήματος.

Μακρυκώστα Κωνσταντίνα

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	iii
Λέξεις κλειδιά.....	iv
Abstract	v
Keywords.....	v
Ευχαριστίες	vi
Περιεχόμενα	vii
Κατάλογος Εικόνων	xi
Κατάλογος Συντομογραφιών - Απόδοσης Όρων	xiii
Πρόλογος.....	xiv
Εισαγωγή.....	xv
Σκοπός.....	xv
Ερευνητικό ερώτημα και μεθοδολογία της έρευνας	xv
Δομή της εργασίας.....	xvi
1. Κεφάλαιο: «Νομισματολογία»	1
1.1 Γενικά Στοιχεία	1
1.2 Ιστορία του χρήματος.....	1
1.3 Ιστορία της Νομισματικής	2
1.4 Σύγχρονη νομισματική	3
1.5 Συλλογή νομισμάτων	3
1.5.1 Κίνητρα	5
1.5.2 Τύποι συλλεκτών.....	6
1.5.3 Θέματα συλλογών νομισμάτων.....	7
1.6 Διαβάθμιση νομισμάτων	7
1.6.1 Συστήματα βαθμολόγησης	8

1.7	Υπηρεσίες πιστοποίησης.....	9
2.	Κεφάλαιο: «Χαρακτηριστικά και Τεχνολογίες Ιστότοπων Μουσείων».....	11
2.1	Βασικές έννοιες.....	11
2.2	Αλληλεπιδράσεις χρηστών με ιστότοπους μουσείων	12
2.3	Κατηγορίες χρηστών στην πολιτιστική κληρονομιά.....	13
2.4	Χαρακτηριστικά Ιστότοπων Μουσείων	15
2.4.1	Παρουσίαση δημιουργικού περιεχομένου από χρήστες	15
2.4.2	Προώθηση συλλογών και εκθεμάτων με CTA	16
2.4.3	Προσέλκυση κοινού	16
2.4.4	Λήψη παραπομπών από τοπικούς συνεργάτες.....	16
2.4.5	Παρουσίαση της εμπειρίας για την αύξηση των πωλήσεων εισιτηρίων.....	17
2.5	Χαρακτηριστικά / Διάκριση ενός καλού ιστότοπου μουσείου	17
2.5.1	Προωθήσεις εκθέσεων και συλλογών με απευθείας CTA.....	18
2.5.2	Περιεχόμενο που δημιουργείται από τον χρήστη	18
2.5.3	Περιεχόμενο που αντικατοπτρίζει το κοινό-στόχο	18
2.5.4	Παρουσίαση της μουσειακής εμπειρίας.....	19
2.5.5	Δυνατότητα επίσκεψης από κινητό	19
2.5.6	Συνδυασμός δημιουργικότητας και κοινής λογικής.....	20
2.6	Τεχνολογικές Καινοτομίες σε Μουσεία.....	20
2.6.1	Η χαρτογράφηση προβολής σε μεγάλους και μικρούς χώρους	20
2.6.2	Η επίδραση της τεχνολογίας Binaural στο επίπεδο του ήχου	21
2.6.3	Διατήρηση και αναπαραγωγή ευαίσθητων αντικείμενων μέσω «Digital twins» 21	
2.6.4	Ανέπαφες πληρωμές.....	21
2.6.5	Η επίδραση των ολογραφικών οθόνων στα γραφικά	22
2.6.6	Εφαρμογές ξενάγησης.....	22

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική	
2.6.7 Το VR ως πύλη σε εικονικά μουσεία	22
2.6.8 Η τεχνολογία ροής επισκεπτών διευκολύνει την επίσκεψη	23
3. Κεφάλαιο: «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων ανά τον κόσμο»	24
3.1 Βασιλικό Νομισματοκοπείο Μεγάλης Βρετανίας	24
3.1.1 Γενικά στοιχεία	24
3.1.2 Συλλογές	25
3.1.3 Μάθηση (Learning)	26
3.1.4 Εξερεύνηση	27
3.1.5 Αξιολόγηση του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου	27
3.2 Αμερικανική Νομισματική Εταιρεία MANTIS / Υπηρεσία Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών	28
3.2.1 Ελληνικό Τμήμα	29
3.2.2 Βυζαντινό Τμήμα	32
3.2.3 Ρωμαϊκό Τμήμα	32
3.2.4 Τμήμα Ανατολικής Ασίας	32
3.2.5 Τμήμα Νότιας Ασίας	32
3.2.6 Ισλαμικό Τμήμα	33
3.2.7 Μεσαιωνικό Τμήμα	33
3.2.8 Τμήμα Βόρειας Αμερικής	33
3.2.9 Τμήμα Λατινικής Αμερικής	33
3.2.10 Τμήμα Μεταλλίων	34
3.2.11 Σύγχρονο Τμήμα	34
3.3 Αυστραλιανό Κέντρο Αρχαίων Νομισματικών Μελετών	34
3.3.1 Projects / Τα έργα	36
3.3.2 Συλλογές	37
3.3.3 Αξιολόγηση / ανατροφοδότηση	37

4. Κεφάλαιο: «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων Ελλάδας»	38
4.1 Νομισματικό Μουσείο Αθηνών	38
4.1.1 Συλλογές.....	38
4.1.2 Ιστοσελίδα του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.....	39
4.1.3 Το Μουσείο	39
4.1.4 Η Έκθεση	40
4.1.5 Περιοδικές εκθέσεις	41
4.1.6 Εκπαιδευτικά προγράμματα	41
4.1.7 Εκδηλώσεις	42
4.1.8 Εικονική περιήγηση	42
4.2 Μουσείο Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπέζης.....	45
4.2.1 Ιστοσελίδα του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπέζης	46
4.2.2 Ηλεκτρονικό Κατάστημα	47
4.3 Μουσείο Γραμμοφώνων και Νομισμάτων	48
5. Κεφάλαιο: «Συμπεράσματα»	51
Βιβλιογραφία.....	53
Πνευματικά δικαιώματα.....	56

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 3.1: Λογότυπο του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.	24
Εικόνα 3.2: Το υπομενού «συλλογές» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.	26
Εικόνα 3.3: Το υπομενού «Μάθηση» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.	27
Εικόνα 3.4: Το υπομενού «Εξερευνώ» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.	27
Εικόνα 3.5: Αξιολόγηση / βαθμολογίας εξυπηρέτησης και προϊόντος του ιστοτόπου του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.	28
Εικόνα 3.6: MANTIS / Υπηρεσία Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών.	29
Εικόνα 3.7: Μενού πλοήγησης Ελληνικού Τμήματος Υπηρεσίας Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών.	30
Εικόνα 3.8: Επιλέγεται η περιοχή: Νησιά Αιγαίου στο Μενού αναζήτησης του Ελληνικού Τμήματος της Αμερικανικής Νομισματικής Εταιρείας.	30
Εικόνα 3.9: Αποτελέσματα της αναζήτησης περιοχή: Νησιά Αιγαίου, στο Μενού του Ελληνικού Τμήματος.	31
Εικόνα 3.10: Αρχική σελίδα του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Μελετών.	35
Εικόνα 3.11: Αθηναϊκό Τετράδραχμο. AR. 490 -480 π.Χ. 16,76 g (inv. 00A8).	36
Εικόνα 4.1: Αρχική σελίδα του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	39
Εικόνα 4.2: Το υπομενού «Το Μουσείο» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	40
Εικόνα 4.3: Το υπομενού «Η Έκθεση» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	40
Εικόνα 4.4: Το υπομενού «Περιοδικές εκθέσεις» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	41
Εικόνα 4.5: Το υπομενού «Εκπαιδευτικά προγράμματα» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	41
Εικόνα 4.6: Το υπομενού «Εκδηλώσεις» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	42
Εικόνα 4.7: Δυνατότητα Εικονικής περιήγησης / Virtual tour: στην αίθουσα Δωρητών και στην έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα – 1821» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	43
Εικόνα 4.8: Εικονική περιήγηση / Virtual tour: στην έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα – 1821» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	44
Εικόνα 4.9: Δυνατότητα Εικονικής περιήγησης / Virtual tour: στην αίθουσα Δωρητών του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.	45
Εικόνα 4.10: Αρχική σελίδα του ιστοτόπου του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής.	46

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός,
προοπτική

Εικόνα 4.11: Ηλεκτρονικό Κατάστημα του ιστοτόπου του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπέζης.	48
Εικόνα 4.12: Αρχική σελίδα του ιστοτόπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.49	
Εικόνα 4.13: Έκθεση Νομισμάτων του ιστοτόπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.	49
Εικόνα 4.14: Έκθεση Γραμμοφώνων του ιστοτόπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.	50

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός,
προοπτική

Κατάλογος Συντομογραφιών - Απόδοσης Όρων

ACANS: Australian Centre for Ancient Numismatic Studies (Αυστραλιανό Κέντρο Αρχαίων Νομισματικών Μελετών)

Binaural: διφωνικός

CTA: call-to-action

Digital twins: «ψηφιακού διδύμου»

Feedback: ανατροφοδότησης

JNAA: Journal of the Numismatic Association of Australia

NGC: Numismatic Guaranty Corporation

PCGS: Professional Coin Grading Service

PMG: Paper Money Guaranty

ROM: Royal Ontario Museum

UGC: user-generated content

UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Εκπαιδευτική Επιστημονική και Πολιτιστική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών)

VR: virtual reality

Πρόλογος

Το Διαδίκτυο διαθέτει πληθώρα πληροφοριών και πόρων στη διάθεση των χρηστών, και όλο και περισσότερα μουσεία τοποθετούν τις συλλογές και τις εκθέσεις τους στο Διαδίκτυο. Αν και υπάρχουν πολλά πλεονεκτήματα σε αυτό, υπάρχουν επίσης ορισμένα μειονεκτήματα. Τα μουσεία είναι ιδρύματα που συλλέγουν, συντηρούν, εκθέτουν και ερμηνεύουν έργα τέχνης, και διάφορα άλλα αντικείμενα. Παρέχουν, δηλαδή, ένα «παράθυρο» στο παρελθόν και επιτρέπουν στον εκάστοτε ενδιαφερόμενο να δει πώς αναπτύχθηκαν οι πολιτισμοί με την πάροδο του χρόνου. Πλέον όλο και περισσότερα από αυτά τα ιδρύματα διαθέτουν τις συλλογές και τις εκθέσεις τους στο διαδίκτυο.

Στην σημερινή εποχή με την ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, τα μουσεία αυξάνουν την πρόσβαση στις συλλογές τους και παρέχουν πλουσιότερες εμπειρίες στον χρήστη μέσω διεπαφών που βασίζονται στο διαδίκτυο. Υπάρχουν πολλά πλεονεκτήματα σε αυτό. Πιο συγκεκριμένα, επιτρέπει στους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση στις συλλογές από οπουδήποτε στον κόσμο και καθιστά δυνατή την προβολή των εκθέσεων χωρίς να χρειάζεται να ταξιδέψει κάποιος στη φυσική τοποθεσία του μουσείου.

Ωστόσο, υπάρχουν και ορισμένα μειονεκτήματα. Για παράδειγμα υπάρχουν διαδικτυακές εκθέσεις που μερικές φορές μπορεί να είναι δύσκολη η πλοήγηση σε αυτές και η ποιότητα των εικόνων μπορεί να μην είναι τόσο καλή όσο η πραγματική εικόνα. Επιπλέον, η εμπειρία του να βρίσκεσαι σε ένα μουσείο – να βλέπεις τα έργα τέχνης προσωπικά και να μαθαίνεις γι' αυτά από έναν καθηγητή ή ξεναγό – δεν μπορεί να αναπαραχθεί στο διαδίκτυο.

Τελικά, το αν ένα μουσείο είναι εντελώς διαδικτυακό ή όχι εξαρτάται από το ίδρυμα. Κάποιοι μπορεί να επιλέξουν να τοποθετήσουν ολόκληρη τη συλλογή τους στο διαδίκτυο, ενώ άλλοι μπορούν να τοποθετήσουν μόνο επιλεγμένες εκθέσεις ή αντικείμενα στον ιστότοπό τους. Είτε έτσι είτε αλλιώς, η τάση προς την ψηφιοποίηση είναι πιθανό να συνεχιστεί καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι στρέφονται στο διαδίκτυο για πληροφορίες και πόρους.

Εισαγωγή

Τα μουσεία αποτελούν σημαντικό μέρος του πολιτισμού μας επειδή παρέχουν στους ανθρώπους ένα μέρος για να μάθουν για την τέχνη, την ιστορία και τον πολιτισμό. Επιπλέον τα μουσεία, μπόρεσαν να διευρύνουν την εμβέλειά τους χάρη στην πρόοδο της τεχνολογίας. Πλέον τα μουσεία σε όλο τον κόσμο προσφέρουν ιστότοπους, ψηφιακές περιηγήσεις, παραστάσεις και εκθέσεις που επιτρέπουν στον εκάστοτε χρήστη να «βυθιστεί» στην τέχνη του είτε βρίσκεται σε άλλη πόλη είτε σε άλλη χώρα. Μπορεί να μάθει για τα μουσεία στον δικό του ελεύθερο χρόνο αντί να βρίσκεται σε ένα μουσειακό περιβάλλον. Πολλοί από τους ιστότοπους των μουσείων, εκτός των άλλων προσφέρουν και υπηρεσίες, όπως τα εικονικά μουσεία. Το Μουσείο Καλών Τεχνών στη Βοστώνη, για παράδειγμα, παρέχει μια εικονική περιήγηση των συλλογών του που είναι δωρεάν για οποιονδήποτε, ανεξάρτητα από το πού βρίσκεται. Αυτός ο τύπος εικονικού μουσείου είναι ένα άλλο εξαιρετικό εργαλείο για την προώθηση της διατήρησης. Άρα αυτός ο τύπος μάρκετινγκ μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σε προσπάθειες διατήρησης, επειδή επιτρέπει στα μουσεία να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό.

Σκοπός

Σκοπός της παρούσης διπλωματικής είναι η βιβλιογραφική επισκόπηση / περιήγηση διαφόρων ιστότοπων νομισματικών μουσείων της Ελλάδας αλλά και του κόσμου και επιπροσθέτως η καταγραφή, η περιγραφή και ο σχολιασμός της προοπτικής των χαρακτηριστικών των ιστότοπων τους.

Ερευνητικό ερώτημα και μεθοδολογία της έρευνας

Πολλά έχουν γραφτεί για τη σημασία της διαδικτυακής παρουσίας για την προώθηση της αποστολής των μουσείων, ωστόσο υπάρχουν λίγες σαφείς οδηγίες για να βοηθηθούν τα μουσεία και τα παρόμοια ιδρύματα στην ανάπτυξη ελκυστικών και ενημερωτικών ιστοσελίδων. Σε μια προσπάθεια περαιτέρω κατανόησης των αντιλήψεων των επισκεπτών για τους ιστότοπους μουσείων και για την ανάπτυξη προτάσεων σχεδιασμού, η παρούσα διπλωματική εργασία:

1. εξετάζει διάφορες σχετικές μελέτες που στοχεύουν στην ανάπτυξη ενός πλαισίου για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση ιστοτόπων μουσείων

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

2. διερεύνα προοπτικές των χρηστών για τα επιθυμητά χαρακτηριστικά του ιστότοπου του μουσείου.
3. περιγράφει ιστοσελίδες νομισματικών μουσείων στην Ελλάδα αλλά και στον κόσμο γενικότερα.

Τα τελευταία χρόνια, τα μουσεία έχουν αρχίσει ενεργά να αναπτύσσουν την παρουσία τους στο διαδίκτυο προκειμένου να αυξήσουν και να βελτιώσουν την αλληλεπίδραση των επισκεπτών με τις εικονικές και φυσικές συλλογές τους. Οι εικονικοί επισκέπτες αναμένουν ότι οι ιστοσελίδες των μουσείων θα επιτρέπουν και θα προωθούν τη μάθηση, θα είναι λειτουργικές, εύκολα πλοηγήσιμες, και οπτικά ευχάριστες. Ενώ τα μουσεία αναπτύσσουν και χρησιμοποιούν την παρουσία τους στο διαδίκτυο με διαφορετικούς τρόπους, τα μουσεία γενικά στοχεύουν στην ενθάρρυνση της αλληλεπίδρασης και της δέσμευσης των χρηστών με τις συλλογές τους.

Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με τον σχεδιασμό διεπαφών ιστότοπων μουσείων εντόπισε ένα σύμπλεγμα που αναφέρει τη χρηστικότητα συγκεκριμένων ιστοσελίδων μουσείων και ένα άλλο που στοχεύει στην ανάπτυξη γενικότερων πλαισίων αξιολόγησης και σχεδιασμού ιστοτόπων μουσείων.

Δομή της εργασίας

Η δομή της παρούσης διπλωματικής εργασίας έχει ως εξής:

- 1^ο κεφάλαιο: «Νομισματολογία».
- 2^ο κεφάλαιο: «Χαρακτηριστικά και Τεχνολογίες Ιστότοπων Μουσείων».
- 3^ο κεφάλαιο τα: «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων ανά τον κόσμο».
- 4^ο κεφάλαιο οι: «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων Ελλάδας».
- 5^ο και τελευταίο κεφάλαιο τα: γενικά «Συμπεράσματα» της διπλωματικής.

1. Κεφάλαιο: «Νομισματολογία»

1.1 Γενικά Στοιχεία

Η νομισματολογία είναι η μελέτη ή η συλλογή νομισμάτων, συμπεριλαμβανομένων χαρτονομισμάτων, μεταλλίων και συναφών αντικείμενων.

Οι ειδικοί χαρακτηρίζονται συχνά ως συλλέκτες νομισμάτων από την ευρύτερη μελέτη χρημάτων και άλλων μέσων πληρωμής που χρησιμοποιούνται για την επίλυση χρεών και την ανταλλαγή αγαθών (Kelly & Schmitt, 2022).

Οι αρχαιότερες μορφές χρημάτων που χρησιμοποιούνταν από τους ανθρώπους κατηγοριοποιούνται από τους συλλέκτες ως «Παράξενα και Περίεργα», ενώ αποκλείεται η χρήση άλλων αγαθών σε ανταλλαγές, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνταν ως κυκλοφορούν νόμισμα (π.χ. τσιγάρα). Για παράδειγμα, ο λαός της Κιργιζίας χρησιμοποιούσε τα άλογα ως κύρια νομισματική μονάδα και έδιναν ρέστα σε δέρματα αρνιού. Ωστόσο, τα δέρματα αρνιού μπορεί να είναι κατάλληλα για νομισματική μελέτη, τα άλογα όμως δεν είναι. Πολλά αντικείμενα έχουν χρησιμοποιηθεί εδώ και αιώνες ως νομισματική μονάδα, όπως πολύτιμα μέταλλα, κόκκοι κακάο, μεγάλες πέτρες και πολύτιμοι λίθοι (Headley, 2020).

Η λέξη «numismatics» επιβεβαιώθηκε για πρώτη φορά στα αγγλικά το 1829 και προέρχεται από το επίθετο «numismatic», που σημαίνει «νομισματικός». Ο όρος είναι δανεισμένος από τη γαλλική λέξη «numismatiques» το 1792, ενώ το ίδιο προέρχεται από το υστερολατινικό «numismatis», αρχική του «numisma», μια παραλλαγή του «nomisma» που σημαίνει «νόμισμα». Το «Nomisma» είναι μια λατινοποίηση της ελληνικής λέξης «νόμισμα» που σημαίνει «τρέχον νόμισμα/έθιμο», που προέρχεται από το απαρέμφατο «νομίζειν» και αυτό με τη σειρά του από το ουσιαστικό «νόμος» («nomos») (Kelly & Schmitt, 2022).

1.2 Ιστορία του χρήματος

Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας, τα ίδια τα χρήματα έχουν κατασκευαστεί για να είναι ένα σπάνιο αγαθό, αν και δεν χρειάζεται να είναι. Πολλά υλικά έχουν χρησιμοποιηθεί για τον σχηματισμό χρημάτων, από τα φυσικά σπάνια πολύτιμα μέταλλα, τα κοχύλια και τα τσιγάρα μέχρι το εντελώς τεχνητό χρήμα, όπως τα τραπεζογραμμάτια. Επίσης, πολλά συμπληρωματικά νομίσματα χρησιμοποιούν τον χρόνο ως μονάδα μέτρησης,

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

χρησιμοποιώντας αμοιβαία πιστωτική λογιστική που διατηρεί ανέπαφο το υπόλοιπο των χρημάτων (Γουίδης, 2013).

Το νόμισμα σε χαρτί είναι ίσως το πιο κοινό είδος φυσικού χρήματος σήμερα. Ωστόσο, αγαθά όπως ο χρυσός ή το ασήμι διατηρούν πολλές από τις βασικές ιδιότητες του χρήματος, όπως η αστάθεια και η περιορισμένη προσφορά. Ωστόσο, αυτά τα αγαθά δεν ελέγχονται από μία μόνο αρχή (Davies & Davies, 2005).

1.3 Ιστορία της Νομισματικής

Η συλλογή νομισμάτων μπορεί να υπήρχε και στην αρχαιότητα. Ο Καίσαρας Αύγουστος έδινε κέρματα, διαφόρων ειδών ως δώρα Saturnalia.

Ο Πετράρχης, ο οποίος έγραψε σε μια επιστολή του ότι συχνά τον πλησίαζαν αμπελουργοί με παλιά νομίσματα ζητώντας του να τα αγοράσει ή να αναγνωρίσει τον ηγεμόνα που απεικονιζόταν, πιστώνεται ως ο πρώτος συλλέκτης νομισμάτων της Αναγέννησης. Επίσης, ο Πετράρχης παρουσίασε μια συλλογή ρωμαϊκών νομισμάτων στον αυτοκράτορα Κάρολο Δ' το 1355 (Grierson, 2007).

Το πρώτο βιβλίο για τα νομίσματα ήταν το «De Asse et Partibus» (1514) του Guillaume Budé. Κατά την πρώιμη Αναγέννηση τα αρχαία νομίσματα συλλέχθηκαν από τους ευρωπαίους βασιλείς και ευγενείς. Συλλέκτες νομισμάτων ήταν ο Πάπας Βονιφάτιος Η', ο Αυτοκράτορας Μαξιμιλιανός της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ο Λουδοβίκος ΙΔ' της Γαλλίας, ο Φερδινάνδος Α', ο εκλέκτορας Ιωακείμ Β' του Βρανδεμβούργου, ο οποίος ξεκίνησε το γραφείο νομισμάτων του Βερολίνου και ο Ερρίκος Δ' της Γαλλίας. Η Νομισματική, επίσης, ονομάζεται «Χόμπι των Βασιλέων», λόγω των αξιότιμων ιδρυτών της.

Διάφορες επαγγελματικές εταιρείες οργανώθηκαν τον 19^ο αιώνα. Για παράδειγμα, η Βασιλική Νομισματική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1836 και άρχισε αμέσως να δημοσιεύει το περιοδικό «Νομισματικό Χρονικό». Αργότερα, το 1858 ιδρύθηκε η Αμερικανική Νομισματική Εταιρεία και άρχισε να δημοσιεύει το «American Journal of Numismatics» το 1866.

Το 1931 η Βρετανική Ακαδημία κυκλοφόρησε το «Sylloge Nummorum Graecorum» που εξέδιδε συλλογές αρχαίων ελληνικών νομισμάτων, ενώ ο πρώτος τόμος του «Sylloge of Coins of the British Isles» εκδόθηκε το 1958.

Τον 20^ο αιώνα τα νομίσματα κέρδισαν την αναγνώριση ως αρχαιολογικά αντικείμενα, καθώς μελετητές, όπως ο Guido Bruck του Μουσείου Kunsthistorisches στη Βιέννη,

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

συνειδητοποίησαν την αξία τους στην παροχή ενός χρονικού πλαισίου. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο στη Γερμανία ξεκίνησε ένα έργο, το «Fundmünzen der Antike» (Ευρήματα νομισμάτων της Κλασικής Περιόδου), για την καταχώριση κάθε νομίσματος που βρέθηκε στη Γερμανία. Αυτή η ιδέα βρήκε διαδόχους σε πολλές χώρες.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το νομισματοκοπείο των ΗΠΑ ίδρυσε έναν χώρο για τη συλλογή νομισμάτων το 1838, όταν ο επικεφαλής νομισματοκόπτης Adam Eckfeldt δώρισε την προσωπική του συλλογή.

Ακόμα, η «Αμερικανική αποικιακή ιστορία εικονογραφημένη από σύγχρονα μετάλλια» (1894) του C. Wyllys Betts, έθεσε τις βάσεις για τη μελέτη των αμερικανικών ιστορικών μεταλλίων.

Τέλος, το βιβλίο της Helen Wang «Μια σύντομη ιστορία της κινεζικής νομισματικής στις ευρωπαϊκές γλώσσες» (2012-2013) δίνει μια σύντομη ιστορία της κατανόησης της κινεζικής νομισματικής από τις δυτικές χώρες. Αντίστοιχα, το «Les amis des monnaies» του Lyce Jankowski είναι μια εις βάθος μελέτη της κινεζικής νομισματικής στην Κίνα τον 19^ο αιώνα.

1.4 Σύγχρονη νομισματική

Η σύγχρονη νομισματική είναι η μελέτη των νομισμάτων από τα μέσα του 17^{ου} αιώνα και μετά. Η μελέτη τους εξυπηρετεί περισσότερο τις ανάγκες των συλλεκτών παρά των ιστορικών και επιδιώκεται πιο συχνά με επιτυχία από ερασιτέχνες λάτρεις παρά από επαγγελματίες μελετητές. Το επίκεντρο της σύγχρονης νομισματικής έγκειται συχνά στην έρευνα παραγωγής και χρήσης χρήματος σε ιστορικά πλαίσια χρησιμοποιώντας νομισματοκοπείο ή άλλα αρχεία προκειμένου να προσδιοριστεί η σχετική σπανιότητα των νομισμάτων που μελετούν. Οι ποικιλίες, τα λάθη του νομισματοκοπείου, τα αποτελέσματα της προοδευτικής φθοράς των καλουπιών, οι φηγούρες κοπής και ακόμη και το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο της κοπής νομισμάτων είναι επίσης θέματα ενδιαφέροντος.

1.5 Συλλογή νομισμάτων

Κατά τον 19^ο αιώνα αυξήθηκε ραγδαία το δίκτυο των ιδιωτικών συλλεκτών νομισμάτων και άρχισαν να εμφανίζονται τα πρώτα εγχειρίδια για αρχάριους. Το πεδίο της συλλογής διευρύνθηκε από αρχαία νομίσματα σε νομίσματα του κόσμου και η δραστηριότητα έγινε ένα δημοφιλές χόμπι. Νομισματικές κοινωνίες σχηματίστηκαν σε όλη τη

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Βρετανία, την Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες, με τη συμμετοχή να είναι ανοιχτή σε όλες τις τάξεις του πληθυσμού. Εμφανίστηκαν νέα περιοδικά σχετικά με τη συλλογή νομισμάτων και η αυξανόμενη επιθυμία των νέων υποστηρικτών οδήγησε σε μια ευημερούσα βιομηχανία (Sayles, 2022).

Τον 20^ο αιώνα η συλλογή νομισμάτων διευρύνθηκε ακόμα πιο πολύ με την ίδρυση εκθέσεων νομισμάτων, νομισματικών συνεδρίων, ακαδημαϊκών συμποσίων και τον πολλαπλασιασμό των τοπικών συλλόγων. Μάλιστα, μερικοί από αυτούς τους συλλόγους ενώθηκαν για να σχηματίσουν μεγάλες και ισχυρές ενώσεις. Ταυτόχρονα, η κοινότητα των επαγγελματιών νομισματολόγων (εμπόρων νομισμάτων) έγινε πιο ισχυρή και ιδρύθηκαν εμπορικές ενώσεις.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου άρχισε να αναπτύσσεται μια δημοφιλής αγορά για νομίσματα. Παλαιότερα, μόνο οι πλούσιοι μπορούσαν να αγοράζουν αρχαία νομίσματα και οι πηγές ήταν λίγες. Καθώς το ευρύ κοινό γνώριζε ολοένα και περισσότερο τα αρχαία νομίσματα ως συλλεκτικά και μια ευρύτερη ζήτηση γινόταν εμφανής στην αγορά, οι τοπικοί επιχειρηματίες κατέβαλαν περισσότερη προσπάθεια για τον εντοπισμό των πηγών. Αυτό οδήγησε σε εκτεταμένες ανασκαφές αρχαίων τοποθεσιών. Επιπλέον, οι αγρότες, που έβρισκαν τακτικά νομίσματα και μικρά τεχνουργήματα στην καλλιεργούμενη γη τους, άρχισαν να συνειδητοποιούν την αξία αυτών των αντικειμένων. Εκατοντάδες χιλιάδες νομίσματα ανακαλύφθηκαν, πουλήθηκαν και μεταφέρθηκαν σε όλα τα πολιτιστικά κέντρα της Ευρώπης. Αυτό οδήγησε σε μια κατάσταση όπου η σπανιότητα μεμονωμένων τύπων νομισμάτων μπορούσε να παρατηρηθεί και να αξιολογηθεί. Πολλοί από τους πιο συνηθισμένους τύπους αρχαίων νομισμάτων υπήρχαν (και εξακολουθούν να υπάρχουν) σε μεγάλες ποσότητες δημιουργώντας πολύ χαμηλές τιμές. Ταυτόχρονα, φυσικά, η τιμή για τα πολύ σπάνια νομίσματα κλιμακώθηκε (Davies & Davies, 2005).

Η ανάπτυξη της αγοράς οδήγησε επίσης σε κάποια προώθηση των νομισμάτων ως μέσο για επενδύσεις. Ορισμένοι επενδυτές συγκέντρωσαν ιδιωτικά χαρτοφυλάκια συλλεκτικών νομισμάτων. Τουλάχιστον δύο μεγάλα κεφάλαια για επενδύσεις σε αρχαία νομίσματα διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του '90. Τα σύγχρονα χρυσά νομίσματα διαπραγματεύονταν ως χρυσός μέσω πολυάριθμων σημείων πώλησης. Ωστόσο, η συντριπτική πλειοψηφία της συλλογής νομισμάτων εξακολουθεί να είναι ερασιτεχνική ως χόμπι.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Με την πρόοδο της τεχνολογίας, ωστόσο, που παρατηρήθηκε τους τελευταίους δύο αιώνες, το ζήτημα της πλαστογραφίας άρχισε να απασχολεί περισσότερο τους συλλέκτες. Πολλά νομίσματα παραχαράσσονταν από την αρχαιότητα ακόμα, είτε για κέρδος είτε από ανάγκη. Βέβαια, η πλαστογραφία διαφέρει από την παραχάραξη στο ότι ο πλαστογράφος επιδιώκει να εισαγάγει τα προϊόντα του στον συλλέκτη για αγορά καθώς η αξία τους ως νόμιμου χρήματος δεν έχει σημασία. Για αιώνες υπάρχει ένας πόλεμος μεταξύ πλαστογράφων και συλλεκτών. Ευτυχώς, πλέον, υπάρχουν τόσα εργαλεία στη διάθεση του συλλέκτη όσα και στον πλαστογράφο με αποτέλεσμα να εντοπίζεται η συντριπτική πλειοψηφία των πλαστών.

Η συλλογή είναι μια συμπεριφορά που μπορεί να συνδεθεί με το αρχέγονο ένστικτο. Ωστόσο, η συλλογή νομισμάτων μπορεί να διαφέρει πολύ από συλλέκτη σε συλλέκτη. Οι πιο κοινές προσεγγίσεις είναι πολιτικές, οικονομικές, ιστορικές, καλλιτεχνικές και επίκαιρες. Για παράδειγμα, ορισμένοι συλλέκτες προσπαθούν να αποκτήσουν ένα πλήρες σύνολο πορτρέτων αξιοσημείωτων μορφών είτε σε στενό είτε σε πολύ ευρύ πεδίο. Άλλοι μπορεί να επικεντρωθούν στη μεταλλουργία ή στις ονομαστικές σχέσεις ορισμένων θεμάτων. Ο εορτασμός των ιστορικών γεγονότων ήταν πάντα ένα δημοφιλές θέμα μεταξύ των αρχών έκδοσης νομισμάτων, καθώς και μεταξύ των συλλεκτών. Τα νομίσματα, επίσης, ανά τους αιώνες αντικατοπτρίζουν τα καλλιτεχνικά στυλ της εποχής τους. Ως εκ τούτου, παρέχουν στους σύγχρονους μαθητές και θαυμαστές της τέχνης μια πληθώρα πρωτότυπων πηγών.

Καθώς η συλλογή νομισμάτων αυξανόταν σε δημοτικότητα, τέθηκαν σε μεγαλύτερη προστασία τα ιστορικά νομίσματα. Το 1970 η UNESCO ενέκρινε ψήφισμα που προσδιόριζε νομίσματα και άλλες κατηγορίες αντικειμένων ηλικίας άνω των 100 ετών ως πολιτιστικά αγαθά και συνιστούσε ελέγχους για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη μεταβίβαση της κυριότητας αυτών των αντικειμένων. Κάθε κράτος μέλος που ενέκρινε το ψήφισμα μπορούσε να δημιουργήσει το δικό του όχημα επιβολής. Ως αποτέλεσμα, πολλές χώρες στις οποίες κόπηκαν νομίσματα κατά την αρχαιότητα, απαγόρευαν πλέον την εξαγωγή αυτών των νομισμάτων. Τέλος, ο νόμος των ΗΠΑ που εφαρμόζει το ψήφισμα της UNESCO προβλέπει περιορισμούς υπό ορισμένες συγκεκριμένες προϋποθέσεις με τους ιδιώτες συλλέκτες και τα μουσεία γενικά να αντιτίθενται στους περιορισμούς εισαγωγών (Sayles, 2022).

1.5.1 Κίνητρα

Οι συλλέκτες νομισμάτων στοχεύουν να συγκεντρώσουν μια συλλογή νομισμάτων, συνήθως για να δημιουργήσουν σύνολα νομισμάτων ή να κατέχουν ορισμένους τύπους νομισμάτων. Επίσης, τείνουν να παρακινούνται από την κατοχή των ίδιων των νομισμάτων

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

χωρίς να εμβαθύνουν πολύ στις λεπτομέρειες της χώρας προέλευσης ή της ημερομηνίας. Οι χομπίστες συλλέκτες νομισμάτων είναι εκείνοι που απολαμβάνουν τη συλλογή νομισμάτων ως ψυχαγωγική δραστηριότητα. Αντίθετα, οι νομισματικοί μπορούν να παρακινηθούν να συλλέγουν και να συναρμολογούν σερ νομισμάτων όπως οι συλλέκτες νομισμάτων. Ωστόσο, οι νομισματικοί υιοθετούν μια πιο ιστορική προσέγγιση στα νομίσματα που συλλέγουν. Ενδιαφέρονται να μάθουν την περίοδο παραγωγής των νομισμάτων, την ιστορία πίσω από τα νομίσματα και τα νομισματοκοπεία από τα οποία προήλθαν τα νομίσματα. Με αυτή την έννοια, οι νομισματικοί είναι σαν τους ιστορικούς νομισμάτων που επιδιώκουν να μελετήσουν και να διατηρήσουν τη γνώση πίσω από την ιστορία των νομισμάτων και του νομίσματος (Fisher, 2021).

1.5.2 Τύποι συλλεκτών

Οι συλλέκτες νομισμάτων θα μπορούσε να πει κάποιος ότι μοιάζουν με τους επενδυτές καθώς μακροπρόθεσμα αυτή η ενασχόληση μπορεί να τους αποφέρει κέρδος. Ωστόσο, καταγράφονται ορισμένοι τύποι συλλεκτών νομισμάτων όπως παρουσιάζονται στη συνέχεια (Moran, 2006):

- Αρχάριος - Πρόκειται για εκείνον τον συλλέκτη που συλλέγει νομίσματα όπου τα συναντά. Δεν έχει συγκεκριμένο θέμα και βασίζεται σε φίλους ή συγγενείς για να του δώσουν τα νομίσματα. Για παράδειγμα, αυτός ο τύπος συλλέκτη συλλέγει νομίσματα από άλλες χώρες.
- Χομπίστας - Πρόκειται για εκείνον τον συλλέκτη που συλλέγει νομίσματα για χόμπι. Είναι στα αρχικά στάδια και θέλει να αποκτήσει μια μικρή συγκεκριμένη συλλογή χωρίς να ξοδέψει πολλά χρήματα. Προτιμά να ανταλλάσσει νομίσματα με τα μέλη της λέσχης νομισμάτων στην οποία ανήκει ή μερικές φορές από κάποιο κατάστημα νομισμάτων. Ο χομπίστας συνήθως έχει νομίσματα στη συλλογή του τα οποία είναι εύκολα διαθέσιμα για αγορά.
- Γενικός - Πρόκειται για εκείνον τον συλλέκτη που έχει νομίσματα από όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων σπάνιων και πολύτιμων νομισμάτων. Έχει τα χρήματα να ξοδέψει για την κατασκευή της συλλογής του. Τα περισσότερα από τα νομίσματα θα έχουν μια ιστορία να πουν, μολονότι η συλλογή συνολικά δεν θα έχει εστίαση.
- Ειδικός - Πρόκειται για εκείνον τον συλλέκτη που είναι το αντίθετο του γενικού συλλέκτη. Αυτό σημαίνει ότι ειδικεύεται σε μια συγκεκριμένη συλλογή και γι' αυτόν τον λόγο μπορεί να αποταμιεύει χρήματα για την απόκτηση μιας συγκεκριμένης συλλογής. Επίσης, αυτός ο τύπος συλλέκτη μπορεί να επικεντρωθεί στη συλλογή αναμνηστικών

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

νομισμάτων ή σετ νομισματοκοπείων. Οι πιο σοβαροί συλλέκτες εμπίπτουν σε αυτήν την κατηγορία.

- Completist - Πρόκειται για εκείνον τον συλλέκτη που θέλει να δημιουργήσει μια πλήρη συλλογή νομισμάτων από μια συγκεκριμένη κατηγορία. Αυτό είναι ένα δύσκολο εγχείρημα και είναι ένα σπάνιο φαινόμενο.

1.5.3 Θέματα συλλογών νομισμάτων

Στη συνέχεια ακολουθούν μερικά από τα δημοφιλή θέματα στη συλλογή νομισμάτων (Moran, 2006):

- Συλλογή Σειρά/Έτος – Μπορεί να είναι μια συλλογή νομισμάτων από μια συγκεκριμένη σειρά που χρονολογείται κάθε χρόνο, όπως Barber Quarters ή Lincoln Cents
- Mint Mark Collection - Μπορεί να είναι μια συλλογή νομισμάτων από ένα συγκεκριμένο νομισματοκοπείο, όπως το νομισματοκοπείο της Φιλαδέλφειας (χωρίς σήμα νομισματοκοπείου) ή το νομισματοκοπείο του Σαν Φρανσίσκο (σήμα νομισματοκοπείου S)
- Συλλογή Ημερομηνιών - Μπορεί να είναι μια συλλογή νομισμάτων από ένα συγκεκριμένο έτος. Για παράδειγμα, 1909-S Lincoln VDB penny, 1909 Indian Head Cent, 1909-S St.Gaudens Double Eagle χρυσό νόμισμα \$20, 1909 Barber quarter κ.λπ.
- Συλλογή θεμάτων - Μπορεί να είναι μια συλλογή νομισμάτων με θέμα, όπως νομίσματα που απεικονίζουν Πρόεδρους.
- Συλλογή σφαλμάτων - Μπορεί να είναι μια συλλογή νομισμάτων που έχουν ένα σφάλμα, όπως το Nickel με τρία πόδια ή το 1955 Double Die Lincoln Cent.

1.6 Διαβάθμιση νομισμάτων

Η ταξινόμηση νομισμάτων είναι η διαδικασία προσδιορισμού του βαθμού ή της κατάστασης ενός νομίσματος, ένας από τους βασικούς παράγοντες για τον προσδιορισμό της αξίας του. Ο βαθμός ενός νομίσματος καθορίζεται γενικά από έξι κριτήρια: χτύπημα, διατήρηση, λάμψη, χρώμα, ελκυστικότητα και περιστασιακά τη χώρα/πολιτεία στην οποία κόβονται. Έχουν αναπτυχθεί διάφορα συστήματα βαθμολόγησης. Οι υπηρεσίες πιστοποίησης βαθμολογούν επαγγελματικά νομίσματα για κλιμακωτές αμοιβές (Kelly & Schmitt, 2022).

Ο «βαθμός» μετρά την εμφάνιση ενός νομίσματος. Υπάρχουν γενικά πέντε βασικά στοιχεία που καθορίζουν την ποιότητα ενός νομίσματος: χτύπημα, διατήρηση επιφάνειας, λάμψη, χρωματισμός και ελκυστικότητα στα μάτια. Η βαθμολόγηση είναι υποκειμενική και

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

ακόμη και οι ειδικοί μπορεί να διαφωνήσουν σχετικά με τον βαθμό ενός δεδομένου νομίσματος.

Η ταξινόμηση νομισμάτων στις ΗΠΑ έχει εξελιχθεί με την πάροδο των ετών σε ένα σύστημα λεπτών και λεπτότερων διακρίσεων. Αρχικά, υπήρχαν μόνο δύο ποιότητες, καινούργιο και μεταχειρισμένο. Αυτό άλλαξε στο σύστημα βαθμολόγησης των γραμμάτων που αρχίζει με τον χαμηλότερο βαθμό έως τον υψηλότερο (Headley, 2020), (Moran, 206).

1.6.1 Συστήματα βαθμολόγησης

1.6.1.1 Συστήματα πρώιμης βαθμολόγησης

Η ποιότητα όλων των νομισμάτων δεν είναι ίδια και οι συλλέκτες ένιωσαν την ανάγκη να καθορίσουν την ποιότητα των νομισμάτων προκειμένου να εκτιμήσουν την αξία τους. Οι ζημιές στο χείλος, οι εγκοπές, το γυάλισμα, ο καθαρισμός, οι γρατσουνιές και άλλες μορφές φθοράς θεωρούνται παράγοντες για την ταξινόμηση ενός νομίσματος. Το αν ένα κέρμα δείχνει ή όχι στοιχεία ότι έχει τοποθετηθεί σε κοσμήματα επηρεάζει επίσης την ποιότητα του.

Στα πρώτα χρόνια της συλλογής νομισμάτων, τρεις γενικοί όροι χρησιμοποιήθηκαν για την ταξινόμηση των νομισμάτων (Headley, 2020), (Moran, 206):

- Καλό: όταν η κυκλοφορία είχε φθείρει την επιφάνεια του νομίσματος, αλλά οι σημαντικές λεπτομέρειες ήταν ακόμα ορατές.
- Ωραίο: όταν τα χαρακτηριστικά ήταν λιγότερο φθαρμένα και εμφανιζόταν λίγη στιλπνότητα στην επιφάνεια, ενώ ήταν ορατές οι περισσότερες σημαντικές και δευτερεύουσες λεπτομέρειες.
- Ακυκλοφόρητο: όταν τα χαρακτηριστικά του νομίσματος ήταν αιχμηρά και η λάμψη πλησίαζε την κατάσταση ενός νέου νομίσματος από το νομισματοκοπείο.

1.6.1.2 Σύστημα βαθμολόγησης Sheldon

Καθώς η συλλεκτική αγορά νομισμάτων αναπτύχθηκε γρήγορα στα τέλη του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, έγινε φανερό ότι χρειαζόταν ένα πιο ακριβές πρότυπο ταξινόμησης. Μερικά νομίσματα ήταν απλώς πιο λεπτά από άλλα και μερικά ακυκλοφόρητα νομίσματα έδειχναν περισσότερη λάμψη και πολύ λιγότερα σημάδια από άλλα. Όροι όπως «πολύ καλό» ή «σχεδόν ακυκλοφόρητο» άρχισαν να χρησιμοποιούνται, καθώς πιο ακριβείς περιγραφές ταξινόμησης επέτρεπαν πιο ακριβή τιμολόγηση για την ακμάζουσα αγορά συλλεκτών.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Το 1948, ο γνωστός νομισματολόγος Δρ. William Herbert Sheldon προσπάθησε να τυποποιήσει την ταξινόμηση των νομισμάτων προτείνοντας αυτό που σήμερα είναι γνωστό ως «Κλίμακα Sheldon». Οι αριθμητικοί βαθμοί από το 1 έως το 70 συνοδεύουν πλέον τους λεκτικούς βαθμούς (Headley, 2020), (Moran, 2006).

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
GOOD	G-4 έως και G-6
VERY GOOD	VG-7 έως και VG-11
FINE	F-12 έως και F-19
VERY FINE	VF-20 έως και VF-39
EXTREMELY FINE	EF-40 έως και EF-49
ABOUT UNCIRCULATED	AU-50 έως και AU-59
UNCIRCULATED	MS-60 έως και MS-62
CHOICE UNCIRCULATED	MS-63
SELECT UNCIRCULATED	MS-64
GEM UNCIRCULATED	MS-65 έως και MS-66
SUPERB UNCIRCULATED	MS-67 έως και MS-70

1.6.1.3 Ευρωπαϊκό σύστημα βαθμολόγησης

Οι ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποιούν διάφορα, περίπου ισοδύναμα, συστήματα βαθμολόγησης.

1.7 Υπηρεσίες πιστοποίησης

Η ποιότητα ενός νομίσματος ή ενός τραπεζογραμματίου είναι βασικός καθοριστικός παράγοντας της αξίας του. Πριν από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, τα νομίσματα βαθμολογούνταν γενικά από τον πωλητή, προκαλώντας σοβαρές συγκρούσεις συμφερόντων στην αγορά σπάνιων νομισμάτων. Πολλοί συλλέκτες και επενδυτές έφευγαν θύματα περιστατικών κατάχρησης βαθμολόγησης στα οποία δεν μπορούσαν να μεταπωλήσουν νομίσματα με κέρδος, επειδή οι έμποροι συχνά διόγκωναν τις ποιότητες τη στιγμή της πώλησης. Επιπλέον, μια εισροή πλαστών, παραχαραγμένων ή με άλλο τρόπο παράνομων κομματιών είχαν εισέλθει στην αγορά με τα χρόνια, παρουσιάζοντας τόσο σε συλλέκτες όσο

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

και σε αντιπροσώπους νέες και σημαντικές προκλήσεις (ONR / Olevian Numismatic Rarities, 2022).

Ως εκ τούτου, ιδρύθηκαν ανεξάρτητες υπηρεσίες πιστοποίησης και βαθμολόγησης εμπειρογνομόνων. Αυτές οι εταιρείες εξετάζουν το νόμισμα ή το τραπεζογραμμάτιο, πιστοποιούν τη γνησιότητά του και ορίζουν μια συναινετική βαθμολογία με βάση τρεις απόψεις ειδικών. Εάν είναι γνήσια, τα νομίσματα εγκλείονται σε μια ηχητικά σφραγισμένη, σκληρή πλαστική θήκη που ονομάζεται «πλάκα» με τον βαθμό και τον αριθμό πιστοποίησής τους. Το τραπεζογραμμάτιο είναι σφραγισμένο σε σκληρό πλαστικό περίβλημα παρόμοιου σχεδίου.

Οι κορυφαίες εταιρείες πιστοποίησης νομισμάτων και χαρτονομισμάτων, συμπεριλαμβανομένων των Professional Coin Grading Service (PCGS), Numismatic Guaranty Corporation (NGC) και Paper Money Guaranty (PMG), έχουν γίνει ευρέως αναγνωρισμένες για τις αντικειμενικές τους πρακτικές πιστοποίησης και τα υψηλά βιομηχανικά πρότυπα. Συνεχίζουν να παρέχουν αξιόπιστη προστασία των καταναλωτών για σπάνιους συλλέκτες νομισμάτων και χαρτονομισμάτων και επενδυτές για τη διατήρηση της ακεραιότητας της νομισματικής βιομηχανίας.

Για κομμάτια υψηλότερης αξίας συνιστάται ανεπιφύλακτα στους συλλέκτες και τους επενδυτές να αγοράζουν μόνο νομίσματα και τραπεζογραμμάτια που έχουν πιστοποιηθεί από έναν από αυτούς τους τρεις οργανισμούς. Όχι μόνο τα πιστοποιημένα νομίσματα και τα χαρτονομίσματα κάνουν ασφαλείς επενδύσεις, υπάρχουν μηνιαίες αναφορές πληθυσμού που αναφέρονται λεπτομερώς στον αριθμό των δειγμάτων που έχουν πιστοποιηθεί σε διαφορετικούς βαθμούς και θέματα, που χρησιμεύει ως οδηγός για τον προσδιορισμό της σπανιότητάς τους. Επιπλέον, τα πιστοποιημένα νομίσματα και τα χαρτονομίσματα πωλούνται πιο εύκολα, με χιλιάδες πιστοποιημένα παραδείγματα να πωλούνται καθημερινά «αόρατα» - μια απόδειξη της εμπιστοσύνης που έχει ο κλάδος στις υπηρεσίες πιστοποίησης. Με εγγύηση γνησιότητας και ακριβή βαθμό τυπωμένα στην ετικέτα του νομίσματος ή του τραπεζογραμματίου, οι συλλέκτες και οι επενδυτές χρειάζεται μόνο να ανατρέξουν στον πιο πρόσφατο οδηγό τιμών για μια εκτίμηση της λιανικής αξίας του στην αγορά (Kelly & Schmitt, 2022).

2. Κεφάλαιο: «Χαρακτηριστικά και Τεχνολογίες Ιστότοπων Μουσείων»

2.1 Βασικές έννοιες

Τα μουσεία έχουν επεκτείνει τις διαδικτυακές παροχές τους, παρέχοντας όχι μόνο πρόσβαση σε γενικές πληροφορίες για τα μουσεία, αλλά και άμεση πρόσβαση στις ψηφιακές συλλογές ή στα διαδικτυακά εκθέματά τους. Διάφορες μελέτες έχουν διερευνήσει τη σχέση μεταξύ των μουσείων, των ιστότοπων τους και των επισκεπτών τους, ειδικά πώς χρησιμοποιούνται οι ιστότοποι των μουσείων για να συνδέσουν τις δραστηριότητες των επισκεπτών πριν και μετά την επίσκεψη με το φυσικό μουσείο (Brida, Meleddu, & Pulina, 2016). Η παροχή πόρων που βασίζονται στο διαδίκτυο έκανε γνωστά τα μουσεία σε ευρύτερες και πιο διαφορετικές ομάδες χρηστών και οδήγησε σε σημαντική αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στους ιστότοπους των μουσείων. Ωστόσο, το πρόβλημα που ανέκυψε είναι ότι μεγάλος αριθμός (συχνά περισσότερο από 50%) χρηστών που επισκέπτονται τους ιστότοπους των μουσείων, συχνά κοιτάζουν μία ή δύο σελίδες και στη συνέχεια εγκαταλείπουν τον ιστότοπο σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως σε λιγότερο από 10 δευτερόλεπτα). Για να αντιμετωπιστεί αυτό, πολλά μουσεία ακολουθούν μια προσέγγιση «επικεντρωμένη στο κοινό» ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τους διαδικτυακούς τους επισκέπτες και να αναγνωρίσουν ότι πολλοί τύποι χρηστών χρησιμοποιούν τον ιστότοπο διαφορετικά (Devine, 2015).

Με τα χρόνια, πολλές μελέτες προσπάθησαν να προσδιορίσουν την πληροφοριακή συμπεριφορά των χρηστών με διάφορα δημογραφικά στοιχεία, όπως ενδιαφέροντα ή επαγγέλματα. Τέτοιες μελέτες έχουν επισημάνει την ποικιλομορφία των χρηστών σε σχέση με την ηλικία, το φύλο, την προσωπικότητα, τα ενδιαφέροντα, την τεχνογνωσία, το επάγγελμα, τη θέση, το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, τα κίνητρα, την πρόθεση και το έργο. Η κατανόηση και η κατηγοριοποίηση των χρηστών μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη, προσαρμογή και αξιολόγηση πληροφοριακών συστημάτων από την οπτική γωνία του χρήστη και του περιβάλλοντος του (Foster & Clough, 2018). Για παράδειγμα, οι χρήστες με έλλειψη τεχνογνωσίας σε θέματα αρχειοθέτησης μπορεί να θεωρήσουν δύσκολη τη διατύπωση αιτήματος αναζήτησης, την ερμηνεία και τη δημιουργία συμφραζόμενων αποτελεσμάτων αναζήτησης. Η γνώση αυτού θα επέτρεπε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή συγκεκριμένων βοηθημάτων αναζήτησης για την υποστήριξη αυτών των χρηστών. Ομοίως, χρήστες από

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

διαφορετικά υπόβαθρα επισκέπτονται ψηφιακές συλλογές με διαφορετικούς στόχους, καθήκοντα και ανάγκες πληροφοριών. Συνέπεια αυτού είναι η μεγάλη ποικιλία απαιτήσεων που πρέπει να λάβουν υπόψη οι πάροχοι υπηρεσιών και οι δημιουργοί περιεχομένου όταν σχεδιάζουν μεθόδους πρόσβασης στις πληροφορίες. Όλο και περισσότερο, οι υπηρεσίες πολιτιστικής κληρονομιάς προσαρμόζονται σε άτομα και ομάδες (δηλαδή μέσω εξατομίκευσης και προσαρμοστικών συστημάτων) και ως εκ τούτου απαιτούν κάποιου είδους διαφοροποίηση μεταξύ των ομάδων χρηστών. Συνεπώς, η κατανόηση της συμπεριφοράς των επισκεπτών του μουσείου στο διαδίκτυο είναι κρίσιμης σημασίας για την ανάπτυξη σχετικών και χρήσιμων ιστοσελίδων μουσείων (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018).

Αν και έχουν μελετηθεί στο παρελθόν οι χρήστες της ψηφιακής πολιτιστικής κληρονομιάς, ωστόσο, η εστίαση επικεντρώθηκε κυρίως σε ομάδες χρηστών στις οποίες είναι πιο εύκολη η πρόσβαση, όπως ειδικοί, ερευνητές και προσωπικό μουσείων. Ο γενικός χρήστης και ο μη επαγγελματίας χρήστης λαμβάνουν γενικά λιγότερη προσοχή. Ωστόσο, θεωρητικά η πλειοψηφία των χρηστών των ιστοσελίδων των μουσείων προέρχεται από αυτές τις ομάδες. Η κατανόησή τους και το πώς οι ανάγκες και οι συμπεριφορές τους διαφέρουν από τις ομάδες χρηστών που έχουν μελετηθεί συχνότερα, θα επιτρέψει στους ιστότοπους των μουσείων να προσαρμόσουν το περιεχόμενο και το στυλ παρουσίασής τους για να τους υποστηρίξουν καλύτερα.

2.2 Αλληλεπιδράσεις χρηστών με ιστότοπους μουσείων

Μία από τις πρώτες μελέτες που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τους επισκέπτες σε φυσικά μουσεία πραγματοποιήθηκε το 1884 στο Μουσείο του Λίβερπουλ και συμμετείχαν τέσσερις ομάδες χρηστών: φοιτητές, παρατηρητές, επισκέπτες και μετανάστες. Γενικά, μελέτες που έχουν διεξαχθεί έχουν διερευνήσει τους επισκέπτες των μουσείων σε διάφορα πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων τους, του ρόλου που υιοθέτησαν κατά την επίσκεψή τους και της ενασχόλησής τους με το μουσείο. Η ενασχόληση με την πολιτιστική κληρονομιά δεν αφορά πλέον μόνο τη φυσική επίσκεψη, αλλά ολόκληρη την εμπειρία του επισκέπτη που ξεκινά στο διαδίκτυο πριν από την πραγματική επίσκεψη και τελειώνει μετά την πραγματοποίηση της επίσκεψης. Συχνά ο πιο συνηθισμένος λόγος για την επίσκεψη ενός ιστότοπου μουσείου είναι ο προγραμματισμός μιας επερχόμενης επίσκεψης στο φυσικό μουσείο. Η ενασχόληση με ένα μουσείο μπορεί επίσης να γίνει μέσω διαδικτυακών συλλογών ή ιστότοπων, χωρίς καμία φυσική επίσκεψη. Αν και είναι δελεαστικό να εφαρμοστούν μοντέλα φυσικών επισκεπτών στον ψηφιακό κόσμο, δεν υπάρχει βεβαιότητα ότι τα δύο

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

αλληλεπικαλύπτονται πλήρως και, ως εκ τούτου, οι διαδικτυακοί επισκέπτες θα πρέπει να μελετηθούν στο δικό τους πλαίσιο (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018).

Οι μελέτες των επισκεπτών του ιστότοπου μουσείου έχουν εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου και υπερβαίνουν τη χρήση δημογραφικών στοιχείων εξετάζοντας τα κίνητρα και τους στόχους των ανθρώπων. Για παράδειγμα, έχουν χρησιμοποιηθεί ποιοτικά δεδομένα τα οποία ανέδειξαν ότι τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και άλλοι παράγοντες, όπως η εποχή του χρόνου, δεν ήταν αρκετοί για να κατανοήσουν πραγματικά και να προβλέψουν τη συμπεριφορά των επισκεπτών.

Με βάση τις ανάγκες των χρηστών έχουν δημιουργηθεί ομάδες χρηστών (Clough, Hill, Paramita, & Goodale, 2017):

- Ερευνητές: με κίνητρο την προσωπική περιέργεια,
- Διαμεσολαβητές: παρακινούμενοι από άλλα άτομα και τις ανάγκες τους,
- Επαγγελματίες: παρακινούμενοι από συγκεκριμένους στόχους που σχετίζονται με τη γνώση (δηλαδή ένας μελετητής που ερευνά ένα συγκεκριμένο θέμα
- Ερασιτέχνες: παρακινούμενοι από απλό ενδιαφέρον
- Rechargers: παρακινούμενοι από την επιθυμία για μια στοχαστική εμπειρία.

Επίσης, οι χρήστες μπορεί να ασχοληθούν με τους ιστότοπους των μουσείων για τους εξής λόγους (Clough, Hill, Paramita, & Goodale, 2017):

- Προγραμματισμός μιας επίσκεψης στο μουσείο
- Εύρεση συγκεκριμένων πληροφοριών για ερευνητικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς
- Εύρεση συγκεκριμένων πληροφοριών για προσωπικό συμφέρον
- Συμμετοχή σε περιστασιακή περιήγηση χωρίς να ψάχνει για κάτι συγκεκριμένο
- Πραγματοποίηση μιας συναλλαγής στον ιστότοπο

Όσον αφορά τα κίνητρα που οδηγούν τους χρήστες στον ιστότοπο μουσείων μπορεί να περιλαμβάνουν: έρευνα προσωπικού ενδιαφέροντος, έρευνα μαθητών, επαγγελματική έρευνα, έμπνευση, απόλαυση, καλλιτεχνικά νέα, προγραμματισμός επαναλαμβανόμενων επισκέψεων, προγραμματισμός πρώτης επίσκεψης και οργανωτικές πληροφορίες.

2.3 Κατηγορίες χρηστών στην πολιτιστική κληρονομιά

Η τεχνογνωσία των χρηστών είναι μία από τις πιο κοινές πτυχές για τη διάκριση μεταξύ διαφορετικών τύπων χρηστών. Η απλούστερη διάκριση είναι μεταξύ γενικών ομάδων,

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

όπως οι αρχάριοι και οι ειδικοί / επαγγελματίες. Οι ειδικοί /επαγγελματίες χρήστες ορίζονται ως εκείνοι που ενεργούν στο πλαίσιο ενός επαγγέλματος, έχοντας καλή γνώση του αντικειμένου, εκπαιδευμένοι και συνήθως έχοντας εμπειρία και βαθιά κατανόηση του αντικειμένου. Γενικότερα, οι ειδικοί / επαγγελματίες είναι ειδικοί στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ ο όρος «Museum Information Professional» ορίζει εκείνον που εργάζεται με πόρους πληροφοριών και επιθυμεί να καλύψει τις ανάγκες των χρηστών είτε οι χρήστες βρίσκονται εντός είτε εκτός του μουσείου (Brida, Meleddu, & Pulina, 2016).

Σε αντίθεση με τους ειδικούς/επαγγελματίες, ο απλός χρήστης, ο μη ειδικός ή ο αρχάριος δεν έχει επίσημη ή έχει περιορισμένη εκπαίδευση σε σχέση με την πολιτιστική κληρονομιά ή είναι εντελώς νέος στο συγκεκριμένο περιβάλλον. Η γνώση της εργασίας, οι ανάγκες πληροφοριών και οι προσδοκίες του συστήματος αποτελούν την κύρια διάκριση από τον ειδικό / επαγγελματία. Ανάμεσα σε αυτά τα δύο άκρα βρίσκεται ο χομπίστας ή ο μη επαγγελματίας χρήστης που μοιράζεται με τον ειδικό τη γνώση της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά έχει την εστίαση του αρχάριου χρήστη. Σχετιζόμενοι τόσο με τον αρχάριο όσο και με τον χομπίστα είναι οι «περιστασιακοί χρήστες» που είναι συχνά επισκέπτες για πρώτη φορά και με μικρής διάρκειας επίσκεψη, οι οποίοι απλώς «έπεσαν» πάνω στην ψηφιακή συλλογή με τον ίδιο τρόπο που περιπλανιόταν στον φυσικό χώρο ενός ιδρύματος πολιτιστικής κληρονομιάς (Foster & Clough, 2017).

Μια ανάλυση των φυσικών και εικονικών επισκεπτών του Μουσείου Επιστημών του Λονδίνου όρισε τρεις ομάδες με βάση τις ανάγκες τους σε πληροφορίες: γενικούς επισκέπτες που χρειάζονται γενικές πληροφορίες, όπως ώρες λειτουργίας ή τιμές· εκπαιδευτικούς επισκέπτες που χρειάζονται πρόσθετες, λεπτομερείς πληροφορίες για να προγραμματίσουν την επίσκεψή τους· και εξειδικευμένους επισκέπτες που χρειάζονται πιο λεπτομερείς πληροφορίες για τις συλλογές και προσφέρουν περισσότερη τεχνογνωσία. Ομοίως, έχουν περιγραφεί και οι χρήστες από την Εθνική Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου. Οι ομάδες ορίστηκαν συνδυάζοντας τα κίνητρά τους, τις γνώσεις τομέα, τη γνώση του συστήματος, την εστίαση εργασιών και την κατανομή χρόνου. Αυτό οδηγεί σε εννέα διαφορετικές ομάδες: προσωπικό, χομπίστες, μελετητές, επαγγελματίες ερευνητές, ερευνητές (φυλλομετρητές), αναζητητές αντικειμένων, σέρφερ, καθηγητές K-16, μαθητές K-16. Ομοίως, το έργο CULTURA προσδιόρισε τις ακόλουθες ομάδες: επαγγελματίες ερευνητές, μαθητευόμενους ερευνητές, ενημερωμένους χρήστες και ευρύ κοινό. Αυτή η τελευταία ομάδα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς το κύριο κοινό σχεδόν όλων των

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

τοποθεσιών είναι το ευρύ κοινό, μια ομάδα τόσο ετερογενής που παρέχει ελάχιστη καθοδήγηση σχετικά με τον σχεδιασμό του ιστότοπου (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018).

Ωστόσο, οι ομάδες χρηστών από έρευνες έχουν περιγραφεί με πολύ μικρή λεπτομέρεια, συνήθως με βάση έναν παράγοντα, όπως κίνητρο, καθήκον, τεχνικές γνώσεις, γνώση πολιτιστικής κληρονομιάς, γνώση τομέα ή δημογραφικά στοιχεία, που συχνά δεν καταλήγουν σε τίποτα περισσότερο από μια περιγραφική πρόταση ή δύο για τις αναγνωρισμένες ομάδες χρηστών.

2.4 Χαρακτηριστικά Ιστότοπων Μουσείων

Οι ιστότοποι των μουσείων πρέπει να συνδυάζουν το πιο πρόσφατο περιεχόμενο που δημιουργείται από χρήστες (user-generated content / UGC) με δημιουργικές λειτουργίες οι οποίες αξίζουν μια επίσκεψη, προκειμένου να προσελκύσουν πιθανούς επισκέπτες και να προβάλουν τις συλλογές τους.

Όλοι οι ιστότοποι μουσείων έχουν μερικά κοινά σημεία, όπως (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022):

2.4.1 Παρουσίαση δημιουργικού περιεχομένου από χρήστες

Η παρουσίαση δημιουργικού περιεχομένου από τους χρήστες ενός ιστότοπου μουσείου είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των ιστότοπων. Για παράδειγμα, το Βασιλικό Μουσείο του Οντάριο (Royal Ontario Museum / ROM) έχει στην κατοχή του έναν μεγάλο όγκο UGC στον ιστότοπό του, ο οποίος αποτελεί μέρος της ψηφιακής του ταυτότητας. Οι επισκέπτες του μουσείου μπορούν να τραβήξουν φωτογραφίες και βίντεο των εκθέσεων και να τα μοιραστούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιώντας το hashtag #atROM.

Με την παραπάνω χρήση το ROM ανταποκρίνεται θετικά στην ενσωμάτωση του UGC στον σχεδιασμό ιστοσελίδων τους. Οι επισκέπτες πλέον δαπανούν τέσσερις φορές περισσότερο χρόνο στην τοποθεσία ROM και τα ποσοστά εγκατάλειψης της ιστοσελίδας έχουν μειωθεί κατά ένα 30 τοις εκατό. Το γεγονός αυτό απηχεί άλλες μελέτες που καταδεικνύουν την μεγάλη δύναμη του UGC. Η έρευνα δείχνει ότι οι ιστότοποι με UGC προκαλούν αύξηση 20% στους επισκέπτες που επιστρέφουν και 90% αύξηση στον χρόνο που αφιερώνεται στον ιστότοπο (Manoukian, 2022).

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

2.4.2 Προώθηση συλλογών και εκθεμάτων με CTA

Η προώθηση συλλογών και εκθεμάτων με τη δράση CTA / call-to-action αποτελεί έναν τρόπο προώθησης του ιστότοπου ενός μουσείου. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Field, παραδείγματος χάριν, έχει ενσωματώσει το UGC στον ιστότοπό του για την προώθηση των εκθεμάτων και των συλλογών του. Πρόκειται για μια διαδικτυακή γκαλερί που αντλεί το περιεχόμενό της από χρήστες μέσων κοινωνικής δικτύωσης που προσθέτουν ετικέτες σε φωτογραφίες με το @FieldMuseum. Οι χρήστες μπορούν να τοποθετήσουν τον δείκτη του ποντικιού πάνω από μια εικόνα και να μάθουν περισσότερα για το συγκεκριμένο έκθεμα στην εικόνα. Επίσης, υπάρχει και παρότρυνση για δράση που προωθεί τις πωλήσεις εισιτηρίων.

Σύμφωνα με μελέτες τα CTA ενισχύουν την προώθηση των ιστότοπων έως και 25 τοις εκατό. Αυτή η στρατηγική μάρκετινγκ όχι μόνο αυξάνει τις πωλήσεις αλλά αυξάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις υπηρεσίες του μουσείου. Η έρευνα δείχνει ότι οι επισκέπτες σε ιστοτόπους με γκαλερί UGC καταναλώνουν 90 τοις εκατό περισσότερο χρόνο σε αυτούς τους ιστότοπους (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.4.3 Προσέλκυση κοινού

Ένα μουσείο για να προσελκύσει την προσοχή του κοινού μπορεί να χρησιμοποιήσει τις γκαλερί UGC στον ιστότοπό του, το μουσείο επιμελείται περιεχόμενο από επισκέπτες που δημοσιεύουν φωτογραφίες τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που αλληλεπιδρούν με εκθέματα. Οι χρήστες του ιστότοπου μπορούν να δουν πώς βιώνουν την τέχνη αυτοί οι επισκέπτες του μουσείου.

Σε αντίθεση με μια παραδοσιακή διαφήμιση, η οποία μπορεί να προβάλλει τα εκθέματα του μουσείου χρησιμοποιώντας τα πιο πρόσφατα εντυπωσιακά γραφικά, οι γκαλερί UGC είναι αυθεντικές και προωθούν κοινές εμπειρίες. Ακόμα, χρησιμεύουν ως προσωπικές συστάσεις από πραγματικούς ανθρώπους που επισκέφτηκαν το μουσείο στο παρελθόν (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.4.4 Λήψη παραπομπών από τοπικούς συνεργάτες

Ένα μουσείο έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει στον επίσημο ιστότοπό του το UGC για την προώθησή του στις τουριστικές σελίδες της περιοχής όπου βρίσκεται. Οι επισκέπτες του ιστότοπου μπορούν να δουν πραγματικές φωτογραφίες από ανθρώπους που έχουν επισκεφτεί τα εκθέματα. Οι φωτογραφίες αντλούνται από το Instagram και συλλέγονται όλες σε μια διαδικτυακή γκαλερί.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

2.4.5 Παρουσίαση της εμπειρίας για την αύξηση των πωλήσεων εισιτηρίων

Το UGC επιτρέπει στα μουσεία να προβάλλουν τις εκθέσεις τους στο διαδίκτυο, ώστε να προσελκύονται επισκέπτες και να αυξάνονται οι πωλήσεις των ψηφιακών εισιτηρίων. Οι μετατροπές αυξάνονται κατά 10 τοις εκατό όταν οι ιστότοποι ενσωματώνουν το UGC στις διαδρομές αγοράς τους, σύμφωνα με μια μελέτη.

Επίσης, ένα μουσείο μπορεί να δημιουργήσει μια καμπάνια όπου οι επισκέπτες μπορούν να επισημάνουν εκθέματα σε φωτογραφίες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με αποτέλεσμα να διαθέτει το μουσείο τις καλύτερες φωτογραφίες σε μια διαδικτυακή γκαλερί στον ιστότοπό του.

Συμπερασματικά, οι εφαρμογές, όπως UGC, CTA αλλά και οι εικόνες έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις συλλογές και τα εκθέματα ενός μουσείου, να αυξήσουν τις πωλήσεις εισιτηρίων και να προωθήσουν τις υπηρεσίες τους (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.5 Χαρακτηριστικά / Διάκριση ενός καλού ιστότοπου μουσείου

Ένας ιστότοπος προσφέρει την ευκαιρία να μεταφέρει την ουσία ενός μουσείου σε μια εικονική πλατφόρμα, με τη διασφάλιση ότι δεν θα εκλείψει η ποιότητα του μουσείου.

Τα μουσεία είναι καταφύγια γνώσης, εμπειρίας και συναισθηματικής απήχησης και αυτό πρέπει να προσφέρει και μια ψηφιακή πλατφόρμα.

Ένας ιστότοπος μουσείου μπορεί να είναι εξαιρετικά επωφελής, όταν είναι σωστά δομημένος και οργανωμένος. Όπως και στα φυσικά μουσεία, οι διαδικτυακές επισκέψεις θα πρέπει να είναι ένας κόμβος για περιεχόμενο που δημιουργείται από τους χρήστες και μια εμπειρία που αναδεικνύει τη δημιουργικότητα.

Όταν τα μουσεία πρόκειται να δημιουργήσουν μια ψηφιακή πλατφόρμα θα πρέπει να εστιάζουν σε κάποια σημαντικά σημεία, όπως η προσέλκυση των επισκεπτών, η διόρθωση των λαθών τους και άλλα.

Παράγοντες όπως το κοινό-στόχος, η περιοχή εξειδίκευσης και η τοποθεσία μπορούν να έχουν αντίκτυπο στον τρόπο λειτουργίας μιας ιστοσελίδας του μουσείου. Και ενώ η διαδικτυακή παρουσία κάθε ιδρύματος θα πρέπει αναμφίβολα να είναι καινοτόμος και μοναδική, υπάρχουν μερικά πράγματα που κάθε σωστός ιστότοπος μουσείων πρέπει να κάνει (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

2.5.1 Προωθήσεις εκθέσεων και συλλογών με απευθείας CTA

Είναι σημαντικό ο σχεδιαστής του ιστότοπου ενός μουσείου να σκεφτεί εκ των προτέρων ό, τι αφορά την επιμέλεια του ιστότοπου, ώστε να αντικατοπτρίζει ακριβώς ό, τι μπορεί να τον κάνει ξεχωριστό.

Για να γίνει αυτό με επιτυχία, απαιτούνται ιδιαίτερα και διαδραστικά στοιχεία. Για παράδειγμα, ο ιστότοπος του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Field στο Σικάγο διαθέτει μια διαδικτυακή γκαλερί εικόνων μέσω κοινωνικής δικτύωσης με ετικέτα από επισκέπτες. Οι χρήστες του ιστότοπου μπορούν να τοποθετήσουν το δείκτη του ποντικιού πάνω από μια εικόνα και να μάθουν περισσότερα για ένα συγκεκριμένο έκθεμα, με μια άμεση παρότρυνση για δράση (call to action / CTA) που προωθεί τις πωλήσεις εισιτηρίων.

Τα CTA είναι ένα σημαντικό τελικό σημείο για το διαδικτυακό περιεχόμενο. Έρευνα έχει δείξει ότι οι ισχυρές παροτρύνσεις για δράση μπορούν να αυξήσουν τα ποσοστά επισκεψιμότητας ιστοτόπων έως και 25% (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.5.2 Περιεχόμενο που δημιουργείται από τον χρήστη

Ένα μουσείο πιθανόν να προβληματίζεται σχετικά με το περιεχόμενο που θα ήθελαν να δουν οι ψηφιακοί επισκέπτες, αλλά ένας τρόπος για να αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα είναι να επιτρέψει στους χρήστες να δημιουργήσουν οι ίδιοι κάποιο από το περιεχόμενο του μουσείου.

Για παράδειγμα, το Βασιλικό Μουσείο του Οντάριο ενθαρρύνει τους επισκέπτες να μοιράζονται φωτογραφίες και βίντεο από την εποχή τους στο μουσείο και να τα ανεβάζουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιώντας το hashtag #atROM. Στη συνέχεια, το μουσείο παρουσιάζει τις πιο δημιουργικές αναρτήσεις στον ιστότοπό του.

Ως αποτέλεσμα αυτού, οι επισκέπτες περνούν περίπου τέσσερις φορές περισσότερο χρόνο στον ιστότοπο. Το να επιτρέπεται στους χρήστες να συνεισφέρουν στο μουσείο είναι ένας άμεσος τρόπος που βοηθά επίσης στη δημιουργία μιας πιστής κοινότητας οπαδών (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.5.3 Περιεχόμενο που αντικατοπτρίζει το κοινό-στόχο

Η κατανόηση του κοινού-στόχου ενός μουσείου είναι ένα ζωτικό βήμα για τη δημιουργία του σωστού είδους ιστότοπου. Οι γκαλερί τέχνης μπορεί να επιθυμούν να δημιουργήσουν μια υψηλή, διαχρονική ατμόσφαιρα με τον ιστότοπό τους, ενώ ένα μουσείο

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

επιστήμης που απευθύνεται σε παιδιά και οικογένειες θα θέλει να χρησιμοποιεί πιθανότατα πολλά χρώματα, ήχους και διαδραστικότητα.

Αυτό βοηθά στη δημιουργία μιας πιο εξατομικευμένης εμπειρίας για τους χρήστες του ιστότοπου. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα ένα μουσείο να είναι σε θέση να επιμελείται μεμονωμένο περιεχόμενο για τους επισκέπτες του με βάση το UGC τους (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.5.4 Παρουσίαση της μουσειακής εμπειρίας

Σε γενικές γραμμές, οι άνθρωποι επισκέπτονται τα μουσεία για να δουν τις εκθέσεις τους, επομένως πολλοί επισκέπτες του ιστότοπου του μουσείου είναι online για να μάθουν περισσότερα για τα έργα που εκτίθενται κάθε φορά.

Είναι πάντα σημαντικό τα μουσεία να είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτές τις απαιτήσεις προβάλλοντας τις εκθέσεις τους στο Διαδίκτυο. Αυτό θα μπορούσε να είναι τόσο απλό όσο η παροχή περαιτέρω πληροφοριών για ορισμένα βασικά κομμάτια. Το Λούβρο, για παράδειγμα, έχει μια ολόκληρη ενότητα του ιστότοπου αφιερωμένη στη Μόνα Λίζα, συμπεριλαμβανομένου ενός συνοδευτικού βίντεο.

Αντίστοιχα, το Μουσείο Εφαρμοσμένων Τεχνών και Επιστημών στην Αυστραλία διαθέτει βίντεο με πλήρεις περιγραφές εκθέσεων στον ιστότοπό του, δίνοντας λεπτομερή ανάλυση ορισμένων εκθεμάτων μαζί με τις απόψεις της έκθεσης στο σύνολό της (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.5.5 Δυνατότητα επίσκεψης από κινητό

Τον Νοέμβριο του 2016, η επισκεψιμότητα ιστότοπων μουσείων από κινητά τηλέφωνα ξεπέρασε την επισκεψιμότητα από υπολογιστές. Έκτοτε, η επανάσταση των φορητών συσκευών συνέχισε να αναπτύσσεται, με τους περισσότερους χρήστες πλέον να βασίζονται σε κινητές συσκευές για την περιήγησή τους και όχι σε επιτραπέζιο υπολογιστή.

Αυτό σημαίνει ότι η καλή απόδοση για κινητά είναι πλέον καθοριστική για την επιτυχία οποιουδήποτε ιστότοπου, συμπεριλαμβανομένης της επιτυχίας ενός μουσείου. Ενώ ορισμένα μουσεία απλώς μεταφέρουν τον ιστότοπό τους για επιτραπέζιους υπολογιστές σε μια πλατφόρμα για κινητά, άλλα μουσεία δημιουργούν δύο ξεχωριστές αρχικές σελίδες με διαφορετική αίσθηση και προβολείς πλοήγησης.

Παραδείγματος χάριν, το μουσείο V&A στο Λονδίνο εμφανίζεται εντελώς διαφορετικό στη μορφή του για κινητά σε σύγκριση με τον ιστότοπό του για υπολογιστές. Το

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

τελευταίο προσφέρει μια πιο εκτεταμένη, γενική άποψη των χαρακτηριστικών και των εκθέσεων του μουσείου, ενώ ο ιστότοπος για κινητά παρουσιάζει μια συγκεκριμένη έκθεση πρώτα και κύρια και, στη συνέχεια, επισημαίνει βασικές πληροφορίες, όπως οι ώρες λειτουργίας (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.5.6 Συνδυασμός δημιουργικότητας και κοινής λογικής

Οι δυνατότητες που προσφέρει ο ιστότοπος ενός μουσείου για να είναι δημιουργικές θα πρέπει να παρέχουν στο κοινό του μουσείου το περιεχόμενο που θέλουν να δουν. Οι ίδιοι κανόνες που ισχύουν για τον φυσικό χώρο του μουσείου θα πρέπει να ισχύουν και για τον ιστότοπό του. Δηλαδή, να είναι ένας χώρος ελκυστικός και πληροφοριακός, ένας χώρος εύκολος στην πλοήγηση, ένας χώρος που κάνει το περιεχόμενο προσβάσιμο. Με την επίτευξη αυτού, τα μουσεία μπορούν να επιτύχουν να μεταφράζουν την ίδρυσή τους σε μια ψηφιακή πλατφόρμα (Walsh, Hall, Clough, & Foster, 2018), (Manoukian, 2022).

2.6 Τεχνολογικές Καινοτομίες σε Μουσεία

Πλέον, οι τομείς των μουσείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς βρίσκονται σε έναν αγώνα τεχνολογικού εξοπλισμού από την είσοδο του μουσείου και τη ρεσεψιόν μέχρι την πρώτη έκθεση.

Με την εισαγωγή νέων καινοτομιών αναδύεται μια συζήτηση σχετικά με τον καλύτερο τρόπο μετακίνησης της τεχνολογίας από την καινοτομία σε μια πολύτιμη συσκευή αφήγησης ιστοριών (Manoukian, 2022), (McGuire, 2021).

2.6.1 Η χαρτογράφηση προβολής σε μεγάλους και μικρούς χώρους

Η χαρτογράφηση προβολής όταν προβάλλεται σε τοίχους, οροφές, δάπεδα και αντικείμενα επιτρέπει στις υπάρχουσες επιφάνειες να ζωντανεύουν με εικονικό περιεχόμενο που μπορούν να το δουν οι χρήστες είτε στέκονται κοντά είτε το βλέπουν από μακριά.

Η τεχνική μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τονίσει τα υπάρχοντα χαρακτηριστικά μέσα σε ιστορικά κτίρια, να ζωντανέψει συγκεκριμένα σχήματα και δομές και να φωτίσει δομές που έχουν κατασκευαστεί ειδικά για μια εγκατάσταση.

Ως εναλλακτική λύση στις οθόνες σε μια έκθεση πολυμέσων ή ως σύστημα για την ανάδειξη υπάρχουσών προσόψεων, η δημιουργία και η εγκατάσταση χαρτογράφησης προβολής θα απαιτήσει μια κατά παραγγελία κατασκευή και εγκατάσταση.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Παράδειγμα πρόσφατων περιπτώσεων χρήσης είναι η Έκθεση Βαν Γκογκ στο MediaCity του Μάντσεστερ, η οποία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη χαρτογράφηση προβολής για να γεμίσει άδειους τοίχους με βίντεο (Mullins, 2020).

2.6.2 Η επίδραση της τεχνολογίας Binaural στο επίπεδο του ήχου

Ο διφωνικός / Binaural ήχος είναι ένας τύπος ήχου που εγγράφεται ειδικά σε δύο κανάλια για να αντικατοπτρίζει δύο ανθρώπινα αυτιά, για να μιμείται το εφέ του καθηλωτικού ήχου κατά την αναπαραγωγή.

Η τεχνική αναπαράγει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ακούν φυσικά ήχους δημιουργώντας το αποτέλεσμα της πραγματικής ακρόασης ήχου μέσα σε έναν χώρο. Αυτό δημιουργεί μια καθηλωτική εμπειρία που επιτρέπει στους επισκέπτες του μουσείου να αισθάνονται σαν να είναι μέρος της έκθεσης. Με άλλα λόγια, ο διφωνικός ήχος επιτρέπει στους επισκέπτες να «ακούν» τρισδιάστατα / 3D.

Μεταξύ των μουσείων που χρησιμοποιούν την τεχνολογία αυτή είναι το The Met, στην έκθεση Visitors to Versailles, στην οποία περιλαμβάνονται ακουστικά που μπορούν να φορέσουν οι επισκέπτες (McGuire, 2021).

2.6.3 Διατήρηση και αναπαραγωγή ευαίσθητων αντικείμενων μέσω «Digital twins»

Η έννοια του Digital twins / «ψηφιακού διδύμου» επεκτείνεται στη φωτογραφία αντικειμένων σε 3D. Η φωτογραμμετρία – η διαδικασία λήψης φωτογραφιών και ογκομετρικών δεδομένων ταυτόχρονα – επιτρέπει τη δημιουργία ενός εικονικού μοντέλου που μπορεί να σαρωθεί και στη συνέχεια να υπάρχει στον τρισδιάστατο χώρο.

Είναι μια διαδικασία που ωφελεί τη διατήρηση των φυσικών αντικειμένων παγώνοντάς τα σε μια στιγμή στον χρόνο ως μέρος ενός ψηφιακού αρχείου. Αλλά επιτρέπει, επίσης, στους επισκέπτες να ικανοποιήσουν την επιθυμία να πάρουν και να χειριστούν αντικείμενα.

Αυτή η τεχνική χρησιμοποιείται στη συλλογή εικονικών αντικειμένων του Μουσείου Anglo Sikh, τα οποία όχι μόνο μπορούν να περιστραφούν και να μετακινηθούν τρισδιάστατα μέσα σε ένα πρόγραμμα περιήγησης, αλλά έχουν «hotspots» που παρέχουν περαιτέρω πληροφορίες (McGuire, 2021).

2.6.4 Ανέπαφες πληρωμές

Ο κορονοϊός περιόρισε τις πληρωμές με φυσικά χρήματα, γεγονός που επηρέασε και τις συναλλαγές στα μουσεία, καθώς οι ανέπαφες πληρωμές είναι πλέον ο πιο βολικός τρόπος

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

συναλλαγής. Το Μουσείο Λαϊκής Ιστορίας του Μάντσεστερ (People's History Museum / PHM) είναι ένα από τα μουσεία που υιοθετούν την τεχνολογία «tap-to-give». Μέσω της GoodBox, μιας εταιρείας τεχνολογίας που ειδικεύεται στους σταθμούς ανέπαφων δωρεών «tap-to-give», το μουσείο μπορεί να αυξήσει τις πληρωμές και να συνεχίσει να αλληλεπιδρά με τους επισκέπτες, διατηρώντας παράλληλα ελεύθερη την είσοδο σε μια κοινωνία χωρίς μετρητά.

Επιπλέον, το PHM αναφέρει ότι τα νέα στατιστικά στοιχεία για τις ψηφιακές συναλλαγές της επιτρέπουν να σκέφτεται πιο στρατηγικά για το πώς προσφέρουν οι επισκέπτες. Από την εγκατάσταση της τεχνολογίας, ανακάλυψε ότι οι επισκέπτες κάνουν δωρεές κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, ιδιαίτερα μεταξύ 13:00 και 14:00 (McGuire, 2021).

2.6.5 Η επίδραση των ολογραφικών οθόνων στα γραφικά

Μεταξύ των μουσείων που χρησιμοποιούν την εν λόγω τεχνολογία στο μέγιστο αποτέλεσμα είναι το Μουσείο του Ολοκαυτώματος στο Λος Άντζελες, το οποίο δημιούργησε ένα ολόγραμμα επιζήσαντων του Ολοκαυτώματος σε φυσικό μέγεθος.

Επίσης, μια πιο προσιτή επιλογή είναι η τεχνολογία ολογραφικής απεικόνισης ανεμιστήρα, η οποία χρησιμοποιεί μια περιστρεφόμενη μπάρα LED για να δώσει την ψευδαίσθηση ενός αιωρούμενου αντικειμένου (British Film Institute / BFI) (McGuire, 2021).

2.6.6 Εφαρμογές ξενάγησης

Η εφαρμογή δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες να ανακαλύπτουν το περιεχόμενο και να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα έργα τέχνης που προβάλλονται στα μουσεία, να απαντούν σε ερωτήσεις και να παρέχουν εικόνες και ηχητικό περιεχόμενο.

Άλλη εφαρμογή είναι το Pocket Curator, η οποία προσφέρει πιο διαδραστικούς τρόπους εξερεύνησης ενός μουσείου, με κινούμενα σχέδια, ηχητικά σχόλια και διαδραστικές επιδείξεις μουσειακών αντικειμένων (McGuire, 2021).

2.6.7 Το VR ως πύλη σε εικονικά μουσεία

Ενώ το VR (virtual reality) είναι μια καθιερωμένη τεχνολογία που αναδιαμορφώνει τον τρόπο προβολής των μουσείων και των εκθεμάτων, τώρα αξιοποιείται για τη δημιουργία ολόκληρων εικονικών μουσείων με πολλαπλές εκθέσεις.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Το πρώτο «εικονικό μουσείο» του είδους του κυκλοφόρησε στην πλατφόρμα εικονικής πραγματικότητας Curatours, η οποία έχει σχεδιαστεί ειδικά για εμπειρίες σε μουσεία και γκαλερί.

Μέρος του προγράμματος Creative Commissions του British Council, το οποίο διερευνά την κλιματική αλλαγή ως μέρος της παγκόσμιας πρωτοβουλίας The Climate Connection Global, το εικονικό «Museum of Plastic 2121» βασίζεται σε ένα φανταστικό μέλλον 100 χρόνια από τώρα, στο οποίο οι τρέχουσες προσπάθειες για τον περιορισμό της χρήσης πλαστικών θα είναι αποτελεσματικές.

Είναι ένα από αυτά που αναμένεται να έχουν μεγάλη επισκεψιμότητα στη λίστα εικονικών μουσείων στην πλατφόρμα, ανοίγοντας τις πόρτες σε ένα νέο είδος επιμελητών μουσείων, σε νέες ευκαιρίες για τη δημιουργία εμπειριών σε έναν κόσμο χωρίς προϋπολογισμό και κοινωνική αλληλεπίδραση με άλλους εικονικούς χρήστες που μπορεί να βρίσκονται στην άλλη άκρη του πλανήτη (McGuire, 2021).

2.6.8 Η τεχνολογία ροής επισκεπτών διευκολύνει την επίσκεψη

Τα μουσεία χρησιμοποιούν τεχνολογία ροής επισκεπτών για να κατανοήσουν πώς βιώνουν οι άνθρωποι τα εκθέματά τους. Τα δεδομένα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της εμπειρίας των επισκεπτών παρέχοντας περιεχόμενο που ευθυγραμμίζεται με τα ενδιαφέροντα των επισκεπτών και βοηθώντας τα μουσεία να οργανώσουν τις συλλογές τους με τρόπο που να συνδέεται καλύτερα με τις ανάγκες των επισκεπτών. Αυτή η νέα προσέγγιση έχει αλλάξει για πάντα το τοπίο του μουσείου.

Για παράδειγμα, το Museo dell' Opera del Duomo στη Σιένα είναι μεταξύ εκείνων που έχουν υιοθετήσει τη νέα τεχνολογία για να βοηθήσουν σε αυτή τη διαδικασία, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω παρακολούθησης συνδέσεων wi-fi, online έκδοσης εισιτηρίων και μέσω εγκατάστασης τρισδιάστατων αισθητήρων (McGuire, 2021).

3. Κεφάλαιο: «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων ανά τον κόσμο»

Πολλά ιστορικά και πολιτιστικά μουσεία διαθέτουν μεγάλες νομισματικές συλλογές (νομίσματα, χρήματα και σφραγίδες). Ορισμένα μουσεία είναι ειδικά αφιερωμένα στην ιστορία του χρήματος ή των νομισμάτων, ενώ άλλα διαθέτουν σημαντικές συλλογές μεταξύ άλλων αντικειμένων. Πολλά μικρά μουσεία έχουν συχνά σημαντικές συλλογές νομισμάτων από την περιοχή τους ή από σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους.

3.1 Βασιλικό Νομισματοκοπείο Μεγάλης Βρετανίας

3.1.1 Γενικά στοιχεία

Το Βασιλικό Μουσείο Νομισματοκοπείου ιδρύθηκε το 1816 από τον Δάσκαλο του Βασιλικού Νομισματοκοπείου, William Wellesley Pole, και διαθέτει μια από τις καλύτερες συλλογές νομισμάτων και σχετικού υλικού στον κόσμο. Αρχικά προοριζόταν ως πηγή έμπνευσης για τους χαρακτες της Royal Mint, μια λειτουργία που διατηρεί μέχρι σήμερα, και έχει εξελιχθεί σε μια επιστημολογία για το πώς παράγονται τα χρήματα και πώς εξελίχθηκε το Royal Mint τα τελευταία 1100 χρόνια (The Royal Mint Museum, 2023).

Για περισσότερα από 200 χρόνια, ένα αφοσιωμένο προσωπικό επιμελητών, νομισμάτων και ειδικών μουσείων έχει καταλογίσει, φροντίσει και εμπλουτίσει τη συλλογή που περιέχει σχεδόν 100.000 νομίσματα, συμπεριλαμβανομένων πληθώρας αποδείξεων, μοτίβων και ιδιαίτερων τεμαχίων. Υπάρχουν μετάλλια και σφραγίδες, γύψινα μοντέλα, ζυγαριές, βάρη και χιλιάδες πρωτότυπα σχέδια. Πάνω από όλα, ενσωματώνει περίπου 50.000 κορυφαία εργαλεία και μήτρες που αντιπροσωπεύουν πάνω από 400 χρόνια παραγωγής νομισμάτων και μεταλλίων, μια συλλογή της οποίας η σημασία είναι απaráμιλλη στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Εικόνα 3.1: Λογότυπο του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Η ιστοσελίδα του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου είναι η εξής: <https://www.royalmintmuseum.org.uk/collection/coins/> και έχει το παρακάτω μενού:

3.1.2 Συλλογές

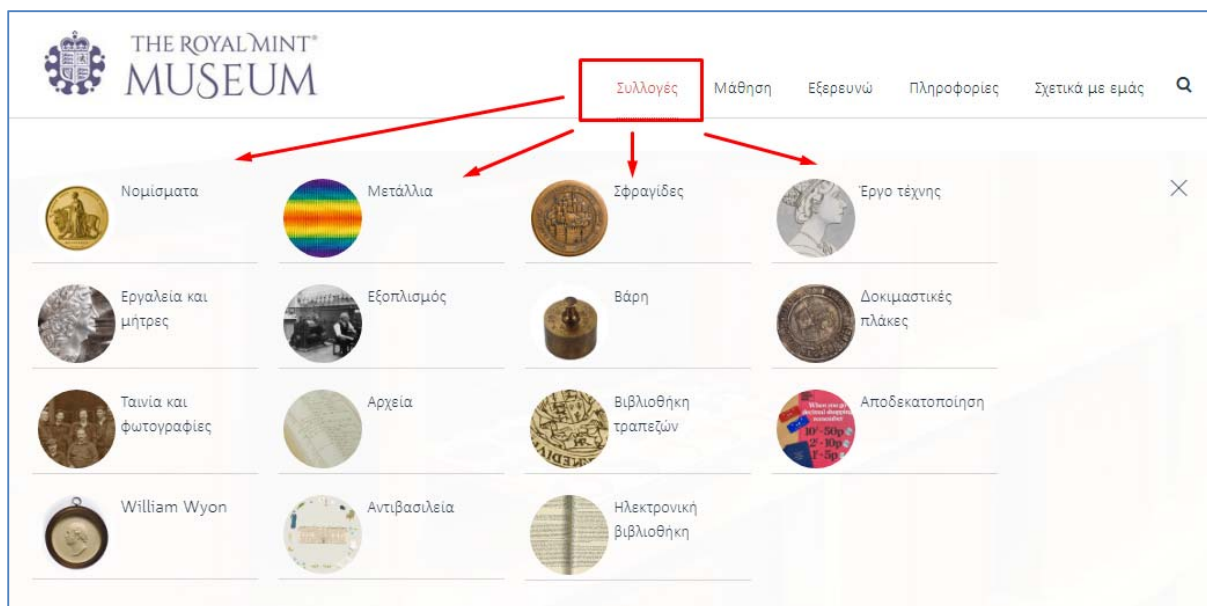
Το Βασιλικό Νομισματοκοπείο διαθέτει μια από τις καλύτερες συλλογές νομισμάτων, μεταλλίων, έργων τέχνης και εξοπλισμού κοπής και δημιουργίας νομισμάτων στον κόσμο. Αποτελεί μια ζωντανή και ενεργό συλλογή, αντικατοπτρίζει τις μεταβαλλόμενες πρακτικές ανάγκες του Βασιλικού Νομισματοκοπείου και είναι ευρέως γνωστό για τις γνώσεις του προσωπικού του και την ποιότητα της έρευνάς του.

Τα νομίσματα του Βασιλικού Νομισματοκοπείου αριθμούν περίπου τα 80.000 τεμάχια και καλύπτουν ολόκληρη την περίοδο από την κλασική Ελλάδα και τη Ρώμη έως σήμερα. Το πρώιμο μέρος της συλλογής, ωστόσο, είναι απλώς αντιπροσωπευτικό. Η μεγάλη δύναμη των εκμεταλλεύσεων του Μουσείου βρίσκεται περίπου μετά το 1660 και ειδικότερα η γκάμα των σύγχρονων μοτίβων, των σφραγίδων και των ιδιαίτερων κομματιών. Εντυπωσιακά μεταξύ αυτών είναι τα προτεινόμενα νομίσματα για τον Εδουάρδο Η', που δεν κυκλοφόρησαν ποτέ λόγω της παραίτησης του βασιλιά τον Δεκέμβριο του 1936, και μια εκτεταμένη σειρά προπαρασκευαστικών κομματιών που έγιναν κατά την περίοδο της δεκαδιοκοποίησης τον Φεβρουάριο του 1971.

Συνολικά, η πολιτική από το 1816 ήταν να διατηρηθεί ένα όσο το δυνατόν πλήρες αρχείο των νομισμάτων που κόπηκαν από το Βασιλικό Νομισματοκοπείο, τόσο για το Ηνωμένο Βασίλειο όσο και για τις υπερπόντιες χώρες του.

Το υπομενού «συλλογές» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου περιλαμβάνουν: Νομίσματα, Μετάλλια, Σφραγίδες, Έργα τέχνης, Εργαλεία και μήτρες, Εξοπλισμός, Βάρη, Δοκιμαστικές πλάκες, Φωτογραφίες, Αρχεία, Βιβλιοθήκη τραπεζών, Αποδεκατοποίηση, William Wyon, Αντιβασιλεία και Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Εικόνα 3.2: Το υπομενού «συλλογές» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.

Τα κυριότερα σημεία της συλλογής:

1. **Νομίσματα:** Η συλλογή του Μουσείου περιέχει πάνω από 80.000 νομίσματα που εκτείνονται από την αρχαιότητα έως σήμερα.
2. **Μετάλλια:** Το Βασιλικό Νομισματοκοπείο περιέχει περίπου 12.000 μετάλλια, που χρονολογούνται κυρίως από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα.
3. **Σφραγίδες:** Τα τελευταία 100 χρόνια το Μουσείο έχει συσσωρεύσει μια μεγάλη συλλογή υλικού που σχετίζεται με σφραγίδες.

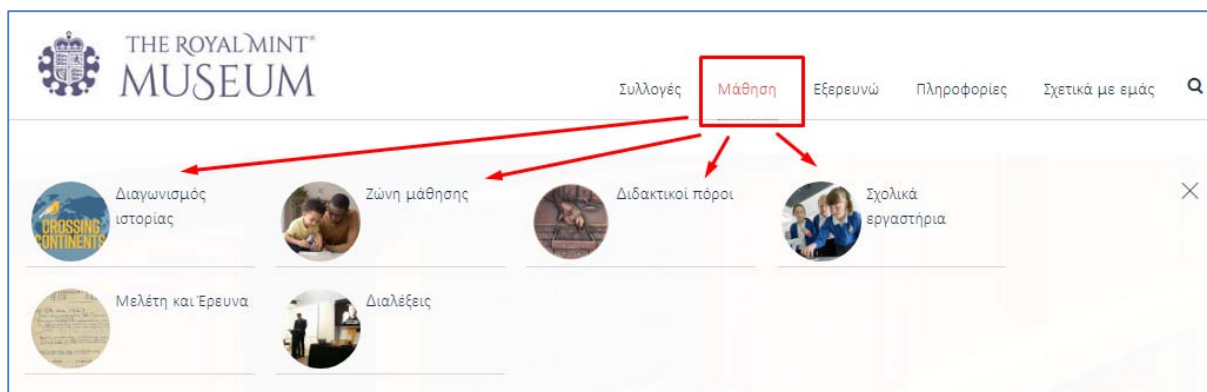
3.1.3 Μάθηση (Learning)

Στόχος του Μουσείου είναι η παροχή της ευκαιρίας σε ανθρώπους όλων των ηλικιών να μάθουν, να ανακαλύψουν και να εξερευνήσουν την αξιοσημείωτη ιστορία του Βασιλικού Νομισματοκοπείου.

Το Βασιλικό Νομισματοκοπείο / Royal Mint Museum προσφέρει, επίσης, διαδικτυακές εκπαιδευτικές συνεδρίες για τα σχολεία, διαθέσιμες για παιδιά από 2 έως 11 ετών, οι οποίες επί του παρόντος είναι δωρεάν.

Το υπομενού «Μάθηση» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου περιλαμβάνει: Διαγωνισμό ιστορίας, Ζώνη μάθησης, Διδακτικοί πόροι, Σχολικά εργαστήρια, Μελέτη και Έρευνα και Διαλέξεις.

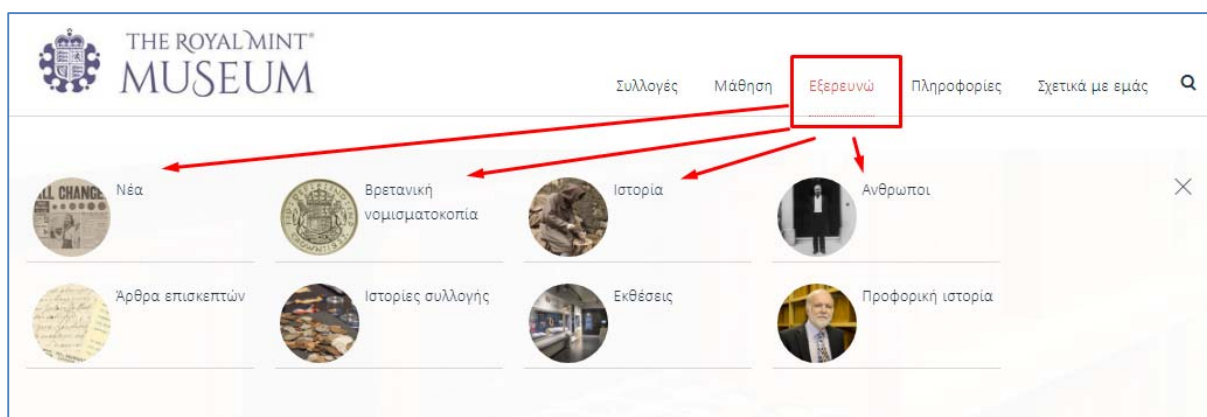
Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Εικόνα 3.3: Το υπομενού «Μάθηση» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.

3.1.4 Εξερεύνηση

Το υπομενού «Εξερευνώ» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου περιλαμβάνει: Νέα, Βρετανική νομισματοκοπία, Ιστορία, Άνθρωποι, Άρθρα επισκεπτών, Ιστορίες συλλογής, Εκθέσεις και Προφορική ιστορία.

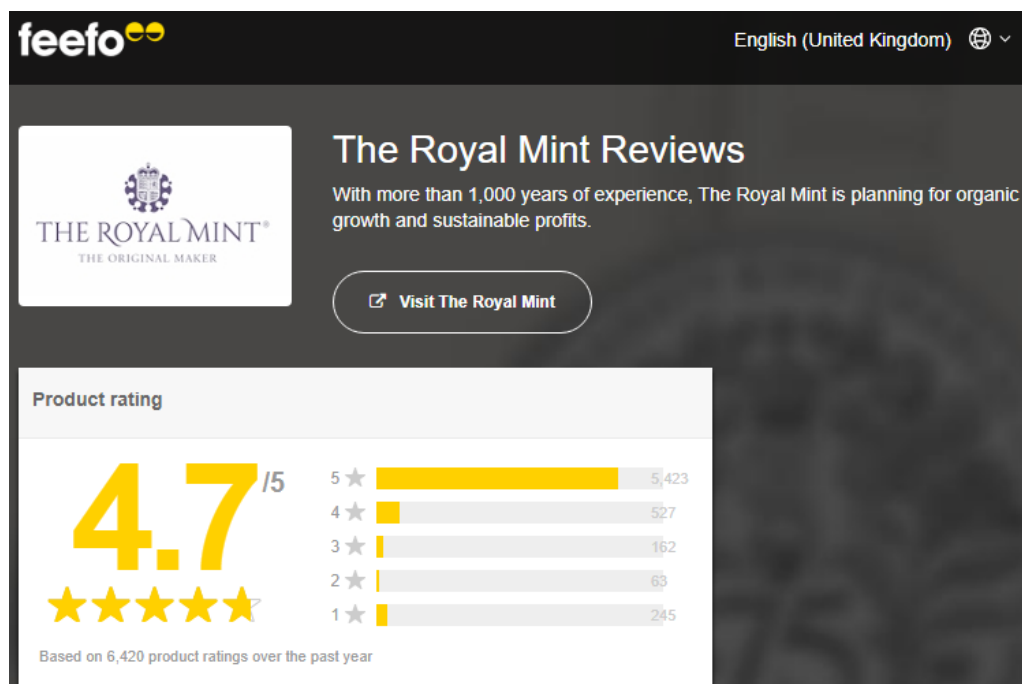
Εικόνα 3.4: Το υπομενού «Εξερευνώ» του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.

3.1.5 Αξιολόγηση του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου

Η αξιολόγηση του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου δύναται να πραγματοποιείται από του χρήστες του ιστότοπου (<https://www.royalmint.com/>). Υπάρχει η δυνατότητα αξιολόγησης / βαθμολογίας εξυπηρέτησης και προϊόντος, στην πλατφόρμα κριτικών Feefo η οποία δίνει στους καταναλωτές την ευκαιρία να μοιράζονται ειλικρινή σχόλια και να δίνουν στις επιχειρήσεις τις γνώσεις που χρειάζονται για να δημιουργήσουν εξαιρετικές εμπειρίες πελατών.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Οι κριτικές του The Royal Mint, με περισσότερα από 1.000 χρόνια εμπειρίας, το βοηθούν να σχεδιάζει οργανική ανάπτυξη και βιώσιμα κέρδη.

Εικόνα 3.5: Αξιολόγηση / βαθμολογίας εξυπηρέτησης και προϊόντος του ιστοτόπου του Βασιλικού Μουσείου Νομισματοκοπείου.

3.2 Αμερικανική Νομισματική Εταιρεία MANTIS / Υπηρεσία Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών

Η βάση δεδομένων της Αμερικανικής Νομισματικής Εταιρείας (MANTIS / Υπηρεσία Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών) συλλογή ANS περιέχει πληροφορίες για περισσότερα από 600.000 αντικείμενα. Σε αυτά περιλαμβάνονται νομίσματα, χαρτονομίσματα, σφραγίδες, «πρωτόγονα» νομίσματα, και μετάλλια, από όλα τα μέρη του κόσμου και όλες τις περιόδους κατά τις οποίες έχουν παραχθεί τέτοια αντικείμενα.

Το μενού της ιστοσελίδας για την πλοήγηση στον ιστότοπο γίνεται με κλικ στους παρακάτω συνδέσμους / νομίσματα της παρακάτω εικόνας, όπου είναι προσαρμοσμένες σελίδες αναζήτησης τμημάτων (MANTIS/A Numismatic Technologies Integration Service, 2023).

Εικόνα 3.6: MANTIS / Υπηρεσία Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών.

Πηγή: (MANTIS/A Numismatic Technologies Integration Service, 2023).

3.2.1 Ελληνικό Τμήμα

Η συλλογή των αρχαίων ελληνικών νομισμάτων περιλαμβάνει περίπου 100.000 αντικείμενα, ταξινομημένα σύμφωνα με περιοχές και νομισματοκοπεία του αρχαίου κόσμου, από την Ισπανία και τη Βόρεια Αφρική στα δυτικά μέχρι το Αφγανιστάν στα ανατολικά. Περιλαμβάνει όλα τα ελληνικά νομίσματα, που κόπηκαν περίπου μεταξύ 650 π.Χ. και την εποχή της ρωμαϊκής κατάκτησης, καθώς και τα χάλκινα νομίσματα των ελληνικών και άλλων πόλεων υπό ρωμαϊκή διοίκηση μέχρι τα τέλη του 3^{ου} αιώνα μ.Χ.

Στο παρόν Τμήμα δύναται να πραγματοποιηθούν οι εξής αναζητήσεις, ανάλογα την (MANTIS/Greek Department, 2023):

- Keyword /Λέξη - κλειδί
- Time period / Χρονική περίοδος
- General Information / Γενικές πληροφορίες: Περιοχή, Νομισματοκοπείο, Δυναστεία, Εκδότρια αρχή, Υπεύθυνος έκδοσης, Καλλιτέχνης.
- Object Description / Περιγραφή αντικειμένου: Νομισματική αξία, Υλικό, Πορτραίτο, Είδος αντικειμένου, Θεότητα.
- Technical Details / Τεχνικές λεπτομέρειες: Άξονας, Τρόπος κατασκευής.
- Βάρος (g)

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

- Διάμετρος (mm)
- Συμπερίληψη εικόνων

Εικόνα 3.7: Μενού πλοήγησης Ελληνικού Τμήματος Υπηρεσίας Ενοποίησης Νομισματικών Τεχνολογιών.

Πηγή: (MANTIS/Greek Department, 2023):

Παράδειγμα αναζήτησης:

Έστω επιλέγεται ως περιοχή: Νησιά Αιγαίου, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα

Εικόνα 3.8: Επιλέγεται η περιοχή: Νησιά Αιγαίου στο Μενού αναζήτησης του Ελληνικού Τμήματος της Αμερικανικής Νομισματικής Εταιρείας.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

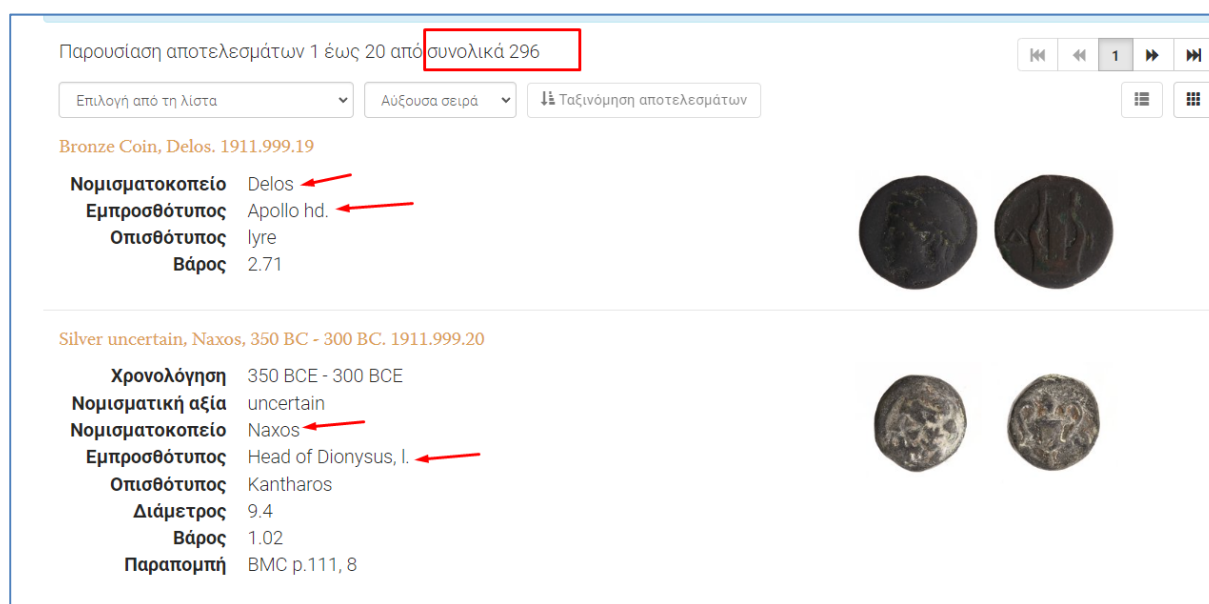
Άμεσα βρέθηκαν 296 συνολικά αποτελέσματα όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα με την εξής παρουσίαση αποτελεσμάτων:

Για το πρώτο νόμισμα:

- Νομισματοκοπείο: Delos / Δήλος
- Εμπροσθότυπος: Apollo / Απόλλων
- Οπισθότυπος: lyre / λύρα
- Βάρος: 2.71

Για το δεύτερο νόμισμα:

- Νομισματοκοπείο: Naxos / Νάξος
- Εμπροσθότυπος: Head of Dionysus / Κεφαλή Διονύσου
- Οπισθότυπος: Kantharos / Κάνθαρος
- Διάμετρος: 9.4
- Βάρος: 1.02

Εικόνα 3.9: Αποτελέσματα της αναζήτησης περιοχή: Νησιά Αιγαίου, στο Μενού του Ελληνικού Τμήματος¹.

¹http://numismatics.org/search/results?q=imagesavailable%3Atrue+AND+region_facet%3A%22Aegean+Islands%22+AND+imagesavailable%3Atrue+AND+department_facet%3A%22Greek%22&lang=el

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

3.2.2 Βυζαντινό Τμήμα

Η βυζαντινή συλλογή περιλαμβάνει περίπου 13.000 νομίσματα που κόπηκαν στο Βυζάντιο και στα περιφερειακά νομισματοκοπεία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τη βασιλεία του Αναστασίου Α' (419-518 μ.Χ.) (MANTIS/Byzantine Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με το Ελληνικό Τμήμα.

3.2.3 Ρωμαϊκό Τμήμα

Το τμήμα περιλαμβάνει όλα τα νομίσματα που προσδιορίζονται συμβατικά ως Δημοκρατικά ή αυτοκρατορικά, καθώς και τα ασημένια νομίσματα των αυτοκρατορικών επαρχιών και όλα τα νομίσματα της Ρωμαϊκής Αλεξάνδρειας. Υπάρχουν περίπου 6.000 νομίσματα της Δημοκρατίας, περίπου 56.000 της κυρίαρχης αυτοκρατορικής νομισματοκοπίας, περίπου 3.000 επαρχιακά ασημένια και σχεδόν 13.000 της Αλεξάνδρειας (MANTIS/Roman Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με το Ελληνικό και Βυζαντινό Τμήμα.

3.2.4 Τμήμα Ανατολικής Ασίας

Το Τμήμα Νομισμάτων Ανατολικής Ασίας περιλαμβάνει περίπου 50.000 νομίσματα και άλλα αντικείμενα που παράγονται στην περιοχή της σύγχρονης Κίνας, Κορέας, Ιαπωνίας και Βιετνάμ. Το Τμήμα περιλαμβάνει όλα τα νομίσματα που κόπηκαν σε αυτές τις περιοχές από την αρχή της νομισματοκοπίας τον 6^ο αιώνα π.Χ. μέχρι τις μέρες μας. Περιλαμβάνει επίσης και χαρτονομίσματα (MANTIS/East Asian Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

3.2.5 Τμήμα Νότιας Ασίας

Το τμήμα της Νότιας Ασίας, που αποτελείται από περίπου 50.000 αντικείμενα, περιλαμβάνει τα νομίσματα και τα χαρτονομίσματα όλων των περιόδων από τρεις κύριες περιοχές: την Ινδική υποήπειρο, συμπεριλαμβανομένης της ισλαμικής περιόδου, την Νοτιοανατολική Ασία, συμπεριλαμβανομένης της Βιρμανίας, της Ταϊλάνδης, του Λάος, της Καμπότζης, της Ινδονησίας, της Μαλαισίας και των Φιλιππίνων, και την αρχαία Κεντρική Ασία, συμπεριλαμβανομένων των Ινδο-Πάρθων, των Σάκας, των Κουσάνων και των Εφθαλιτών (MANTIS/South Asian Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

3.2.6 Ισλαμικό Τμήμα

Το Ισλαμικό Τμήμα περιέχει πάνω από 70.000 νομίσματα και άλλα αντικείμενα. Περιλαμβάνει όλα τα νομίσματα και τα χαρτονομίσματα από τη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή, μέχρι το Αφγανιστάν και την Κεντρική Ασία, από τις ισλαμικές κατακτήσεις του έβδομου και όγδοου αιώνα μέχρι σήμερα (MANTIS/Islamic Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

3.2.7 Μεσαιωνικό Τμήμα

Το Μεσαιωνικό Τμήμα, που περιλαμβάνει περίπου 50.000 αντικείμενα, περιέχει τη νομισματοκοπία της Λατινικής Ευρώπης από την πτώση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας έως το τέλος της σφυροκοπημένης νομισματοκοπίας κατά τη διάρκεια του 17^{ου} αιώνα (MANTIS/Medieval Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

3.2.8 Τμήμα Βόρειας Αμερικής

Το Τμήμα Βόρειας Αμερικής περιλαμβάνει όλα τα νομίσματα που εκδόθηκαν εντός και για τις βρετανικές αποικίες της Βόρειας Αμερικής μέχρι το 1783 και στη συνέχεια για τις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά, καθώς και την Αλάσκα και τη Χαβάη πριν από την προσάρτηση. Ο συνολικός αριθμός είναι περίπου 44.000 νομίσματα, μάρκες, τραπεζογραμμάτια και άλλα αντικείμενα. Μερικά από τα πιο δυνατά σημεία της συλλογής περιλαμβάνουν τα αποικιακά ασημένια νομίσματα της Μασαχουσέτης, τα νομίσματα του κράτους της περιόδου της Συνομοσπονδίας (ειδικά του Νιου Τζέρσεϋ και του Κονέκτικατ), τα Ομοσπονδιακά μεγάλα σεντ, τα δολάρια Gobrecht και τις μάρκες του Εμφυλίου Πολέμου (MANTIS/North American Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

3.2.9 Τμήμα Λατινικής Αμερικής

Το Τμήμα Λατινικής Αμερικής περιέχει νομίσματα και χαρτονομίσματα της Κεντρικής Αμερικής, της Νότιας Αμερικής και της Καραϊβικής. Ο συνολικός αριθμός για το υπουργικό συμβούλιο της Λατινικής Αμερικής είναι περίπου 30.000 τεμάχια (MANTIS/Latin American Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

3.2.10 Τμήμα Μεταλλίων

Το Τμήμα Μεταλλίων και Διακοσμήσεων περιέχει περισσότερα από 50.000 μετάλλια από όλο τον κόσμο όλων των ποικιλιών, συμπεριλαμβανομένων αναμνηστικών μεταλλίων, μεταλλίων τέχνης και μεταλλίων κοινωνικής καταξίωσης. Περιλαμβάνει επίσης μετάλλια που εκδίδονται στις Ηνωμένες Πολιτείες (MANTIS/Medal Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

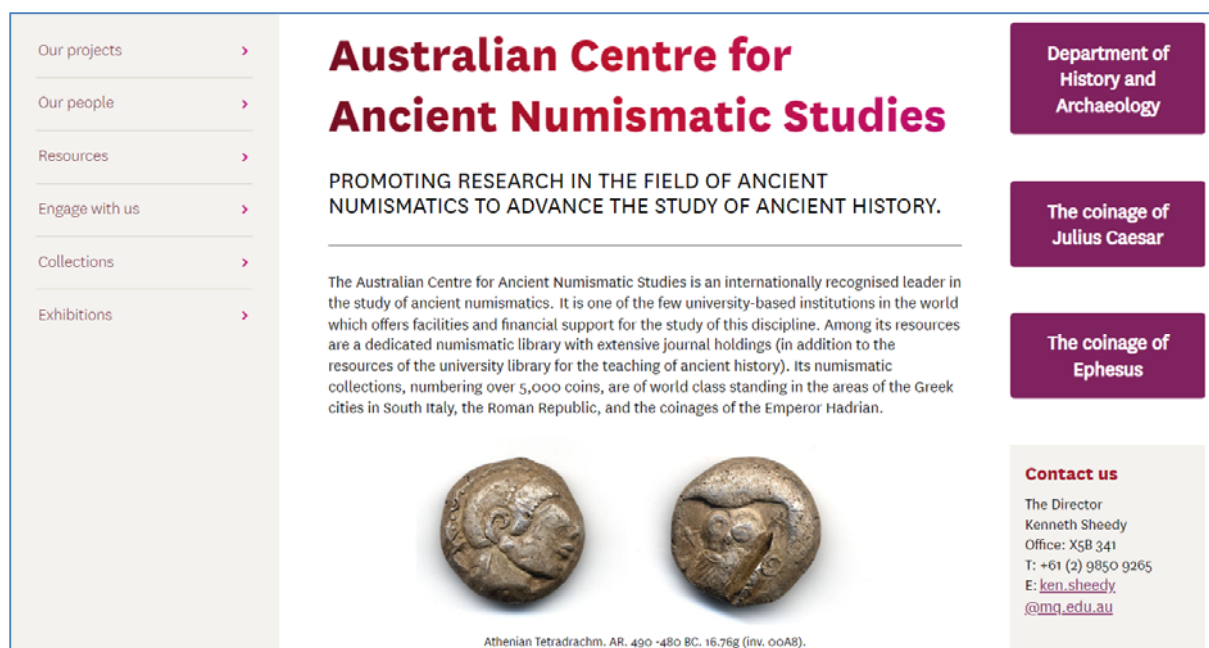
3.2.11 Σύγχρονο Τμήμα

Το Μοντέρνο Τμήμα περιλαμβάνει όλα τα νομίσματα που κόβονται από μηχανήματα κοπής και όλα τα χαρτονομίσματα που παράγονται στην Ευρώπη, τον Καναδά, την Ωκεανία και την υποσαχάρια Αφρική. Ο συνολικός αριθμός για την σύγχρονη συλλογή είναι περίπου 100.000 τεμάχια (MANTIS/Modern Department, 2023).

Έχει το ίδιο Μενού πλοήγησης με τα υπόλοιπα Τμήματα.

3.3 Αυστραλιανό Κέντρο Αρχαίων Νομισματικών Μελετών

Το Αυστραλιανό Κέντρο Αρχαίων Νομισματικών Σπουδών (Australian Centre for Ancient Numismatic Studies / ACANS) είναι ένας διεθνώς αναγνωρισμένος ηγέτης στη μελέτη της αρχαίας νομισματικής. Είναι ένα από τα λίγα πανεπιστημιακά ιδρύματα στον κόσμο που προσφέρει εγκαταστάσεις και οικονομική υποστήριξη για τη μελέτη αυτού του κλάδου. Μεταξύ των πόρων της είναι μια ειδική νομισματική βιβλιοθήκη με εκτεταμένες εκδόσεις περιοδικών (επιπλέον των πόρων της πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης για τη διδασκαλία της αρχαίας ιστορίας). Οι νομισματικές συλλογές του, που αριθμούν πάνω από 5.000 νομίσματα, είναι παγκόσμιας κλάσης, τα οποία προέρχονται από τις περιοχές ελληνικών πόλεων της Νότιας Ιταλίας, της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας και νομισμάτων του αυτοκράτορα Αδριανού (Australian Centre for Ancient Numismatic Studies, 2023).

Εικόνα 3.10: Αρχική σελίδα του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Μελετών.

Πηγή: (Australian Centre for Ancient Numismatic Studies, 2023).

Η αποστολή του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Μελετών είναι να προωθήσει την έρευνα στον τομέα της αρχαίας νομισματικής και, ως εκ τούτου, να προωθήσει τη μελέτη της αρχαίας ιστορίας. Οι στόχοι του, όπως αναφέρεται στο καταστατικό του Κέντρου είναι (Australian Centre for Ancient Numismatic Studies, 2023):

- Να δημιουργήσει Κέντρο διεθνούς αριστείας στη μελέτη της αρχαίας νομισματικής.
- Να λειτουργήσει ως βασικός σύνδεσμος με εθνικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα στη μελέτη της αρχαίας νομισματικής.
- Να διευκολύνει τις αμοιβαίες επισκέψεις των μελών του προσωπικού με άλλα Πανεπιστήμια, Μουσεία ή παρόμοιους φορείς για την υποστήριξη των στόχων του Κέντρου.
- Να βοηθήσει τους ειδικευμένους φοιτητές του Πανεπιστημίου Macquarie να συμμετάσχουν στη μελέτη της αρχαίας νομισματικής τόσο στο Πανεπιστήμιο Macquarie όσο και αλλού.
- Να είναι αρωγός στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας του Κέντρου και να δημοσιεύσει καταλόγους της συλλογής αρχαίων νομισμάτων του Πανεπιστημίου Macquarie.
- Να οργανώσει διαλέξεις για την αρχαία νομισματική για φοιτητές Αρχαίας Ιστορίας του Πανεπιστημίου Macquarie.

Εικόνα 3.11: Αθηναϊκό Τετράδραχμο. AR. 490 -480 π.Χ. 16,76 g (inv. 00A8).

Πηγή: (Australian Centre for Ancient Numismatic Studies, 2023).

Το μενού της ιστοσελίδα του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Μελετών έχει ως εξής:

3.3.1 Projects / Τα έργα

1) Η πρωτοποριακή τεχνολογία δίνει νέα εικόνα για την αρχαία Ελλάδα

Ερευνητές από το Πανεπιστήμιο Macquarie συγκεντρώνουν την επιστήμη και την αρχαία ιστορία χρησιμοποιώντας νέα τεχνολογία για την ανάλυση τεχνουργημάτων / Αρχαίων Νομισμάτων από την αρχαία Ελλάδα.

2) Η αρχαία νομισματοκοπία της Νότιας Ιταλίας: μια κοινή μελέτη μεταξύ ACANS και ANSTO

Ερευνητές του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Μελετών (ACANS) ένωσαν τις δυνάμεις τους με επιστήμονες από τον Αυστραλιανό Οργανισμό Πυρηνικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (Australian Nuclear Science and Technology Organisation / ANSTO), σε ένα κοινό ερευνητικό πρόγραμμα για την επίλυση ενός μυστηρίου εικοσιπέντε αιώνων πίσω από την τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παραγωγή μιας ειδικής ποικιλίας αρχαίων ελληνικών νομισμάτων. Κόπηκε για πρώτη φορά γύρω στο 540 π.Χ. στις πόλεις της Νότιας Ιταλίας (σύγχρονη Basilicata και Calabria), τα νομίσματα incuse δείχνουν την ίδια εικόνα στο μπροστινό και στο πίσω μέρος - αλλά η εικόνα στο πίσω μέρος είναι βυθισμένη στο μέταλλο, έτσι ώστε να εμφανίζεται ως αρνητικό ή έγχρωμη έκδοση του μπροστινού μέρους. Η μυστηριώδης τεχνική κατασκευής, η οποία φαίνεται να είναι αρκετά δύσκολη στην εκτέλεση, έχει προσελκύσει πολλές συζητήσεις, αλλά ποτέ δεν έχει εξηγηθεί ικανοποιητικά.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

3.3.2 Συλλογές

Σύμφωνα με τον στόχο του κέντρου να προωθήσει τη μελέτη της νομισματικής, έτσι η ACANS αποκτά αρχαία νομίσματα για σκοπούς έρευνας και διδασκαλίας.

1) Συλλογή ACANS

Συχνά γίνονται μεμονωμένες αποκτήσεις για ερευνητικούς σκοπούς. Αυτά περιέχονται στη γενική συλλογή ACANS. Τα νομίσματα αυτής της συλλογής προέρχονται από τη Σικελία μέχρι τα Άβδηρα και την Περσία. Πολλά από αυτά τα νομίσματα έχουν δημοσιευθεί στο Journal of the Numismatic Association of Australia (JNAA).

2) Συλλογή Hansen

Η συλλογή έχει ως σκοπό να τεκμηριώσει τους προφανώς μυριάδες τύπους που εκδόθηκαν από περισσότερους από εκατό αυτοκράτορες και αυτοκράτειρες από περίπου είκοσι τέσσερα αυτοκρατορικά νομισματοκοπεία για πέντε αιώνες.

3.3.3 Αξιολόγηση / ανατροφοδότηση

Υπάρχει επιλογή αξιολόγησης / ανατροφοδότησης (Feedback) για τον ιστότοπο του Αυστραλιανού Κέντρου Αρχαίων Νομισματικών Σπουδών (Australian Centre for Ancient Numismatic Studies / ACANS), όπου οι χρήστες καταγράφουν την εμπειρία τους.

4. Κεφάλαιο: «Ιστότοποι Νομισματικών Μουσείων Ελλάδας»

Με βάση την ιστοσελίδα museumfinder (<https://museumfinder.gr/cat/nomismatika/>) τα κύρια νομισματικά μουσεία στη χώρα μας είναι: Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, Μουσείο Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής (Κέρκυρα), το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, και το Μουσείο Γραμμοφώνων και Νομισμάτων (Ξάνθη).

4.1 Νομισματικό Μουσείο Αθηνών

Το Νομισματικό Μουσείο Αθηνών είναι ένα από τα σημαντικότερα μουσεία της Ελλάδας και φιλοξενεί μια συλλογή με περισσότερα από 500.000 νομίσματα, μετάλλια, πολύτιμους λίθους, βαρίδια, γραμματόσημα και σχετικά αντικείμενα από το 1400 π.Χ. έως τη σύγχρονη εποχή. Η συλλογή αποτελεί μια από τις πλουσιότερες στον κόσμο, παράλληλα με αυτές του Βρετανικού Μουσείου στο Λονδίνο, της Εθνικής Βιβλιοθήκης στο Παρίσι, του Κρατικού Μουσείου Ερμιτάζ στην Αγία Πετρούπολη, του Μουσείου Bode στο Βερολίνο και της Αμερικανικής Νομισματικής Εταιρείας στη Νέα Υόρκη. Το ίδιο το μουσείο στεγάζεται στην έπαυλη του αρχαιολόγου Heinrich Schliemann, επίσημα γνωστό ως Ιλίου Μέλαθρον (Παλάτι του Ιλίου).

Οι πρώτες προσπάθειες συλλογής νομισμάτων από το κράτος άρχισαν λίγο μετά την ανεξαρτησία της Ελλάδας στην Αίγινα. Η συλλογή εμπλουτίστηκε μετά από ανασκαφές, αγορές και δωρεές. Το μουσείο ιδρύθηκε το 1838, περίπου την ίδια εποχή με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αλλά μετά από πολλά χρόνια και πολλά διατάγματα έγινε ανεξάρτητος οργανισμός. Αρχικά, η συλλογή ήταν μέρος της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος και στεγαζόταν στο κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Αθηνών και αργότερα στο κτίριο της Ακαδημίας Αθηνών όπου εκτέθηκε για πρώτη φορά η συλλογή. Το 1946, η συλλογή μεταφέρθηκε στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η οργάνωση του μουσείου έγινε δύο φορές ανεξάρτητη, το 1893 και το 1965 (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

4.1.1 Συλλογές

Η συλλογή του μουσείου περιέχει 600.000 αντικείμενα, κυρίως νομίσματα αλλά και μετάλλια, τυπικές μάζες, μήτρες, γραμματόσημα και άλλα, από τον 14^ο αιώνα π.Χ. μέχρι τη σύγχρονη εποχή. Η συλλογή είναι διατεταγμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να παρακολουθεί την ιστορία της νομισματοκοπίας. Το μουσείο διαθέτει μια πολύ σημαντική συλλογή νομισμάτων από τον 6^ο αιώνα π.Χ. έως τον 5^ο αιώνα μ.Χ., όπως αυτά της Ελληνικής Πόλης και της

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική
ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου. Υπάρχουν επίσης σημαντικές βυζαντινές και μεσαιωνικές συλλογές από τη Δυτική Ευρώπη, την Ανατολή και την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

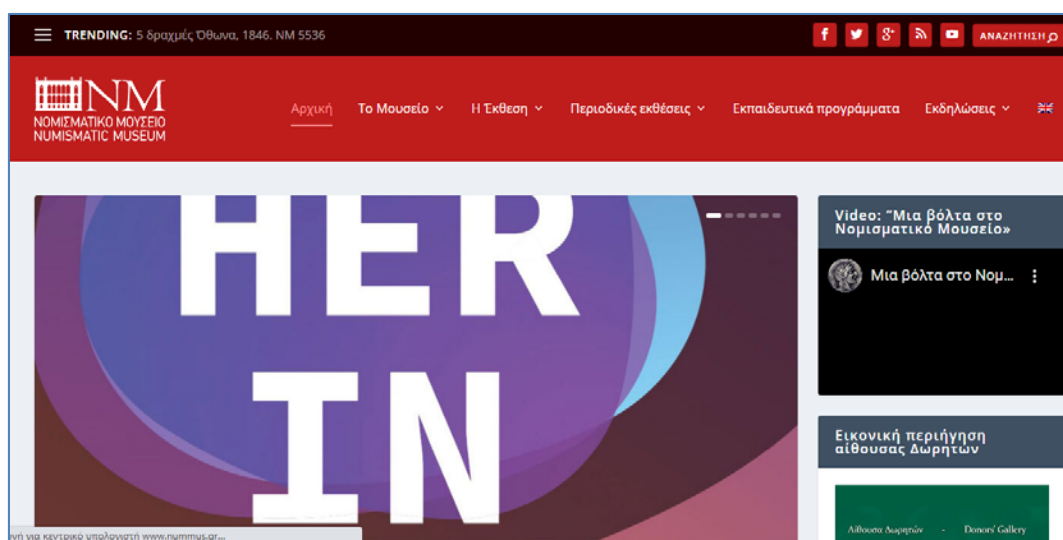
Ένα μεγάλο μέρος της συλλογής αποτελείται από νομίσματα που βρέθηκαν σε θησαυρούς ενώ το υπόλοιπο προέρχεται από την αρχική συλλογή της Αίγινας, πρόσφατες ανασκαφές στην ηπειρωτική Ελλάδα και δωρεές.

Το μουσείο στεγάζει μια βιβλιοθήκη 12.000 βιβλίων που ειδικεύονται στη μελέτη της νομισματοκοπίας. Υπάρχει επίσης εργαστήριο συντήρησης.

Το Ιλίου Μέλαθρον παραχωρήθηκε για να στεγάσει τη συλλογή το 1984 και μετά από μεγάλη ανακαίνιση άνοιξε τελικά το 1998 (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

4.1.2 Ιστοσελίδα του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών

Η αρχική ιστοσελίδα του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών φαίνεται στην παρακάτω εικόνα:

Εικόνα 4.1: Αρχική σελίδα του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

Πηγή: (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

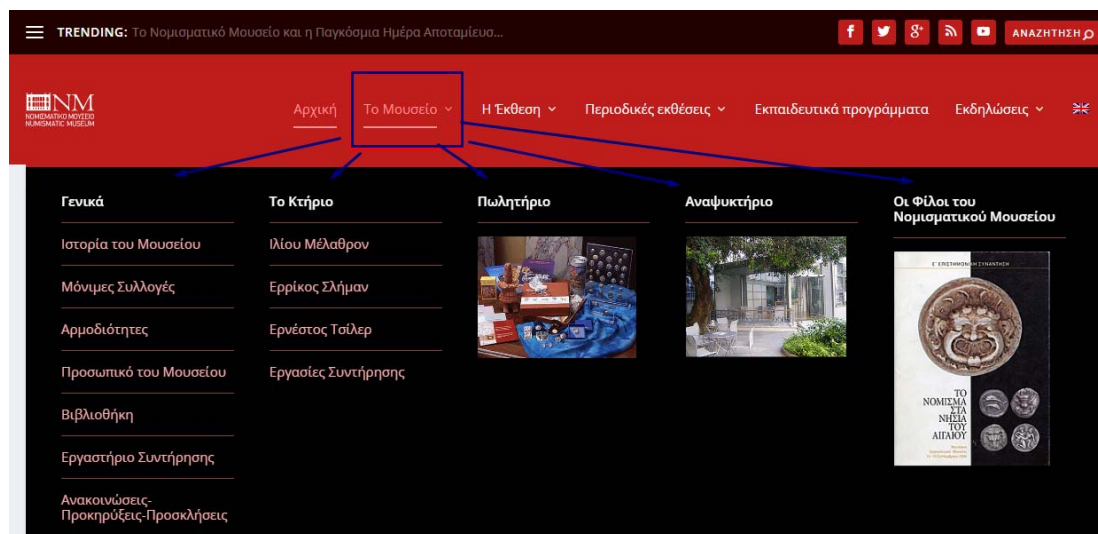
Η ιστοσελίδα του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών είναι η εξής: <https://www.nummus.gr/> και έχει το παρακάτω μενού:

4.1.3 Το Μουσείο

Το υπομενού «Το Μουσείο» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών περιλαμβάνει: «Γενικά» (Ιστορία του Μουσείου, Μόνιμες Συλλογές, Αρμοδιότητες, Προσωπικό του Μουσείου, Βιβλιοθήκη, Εργαστήριο Συντήρησης, Ανακοινώσεις-Προκηρύξεις-

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

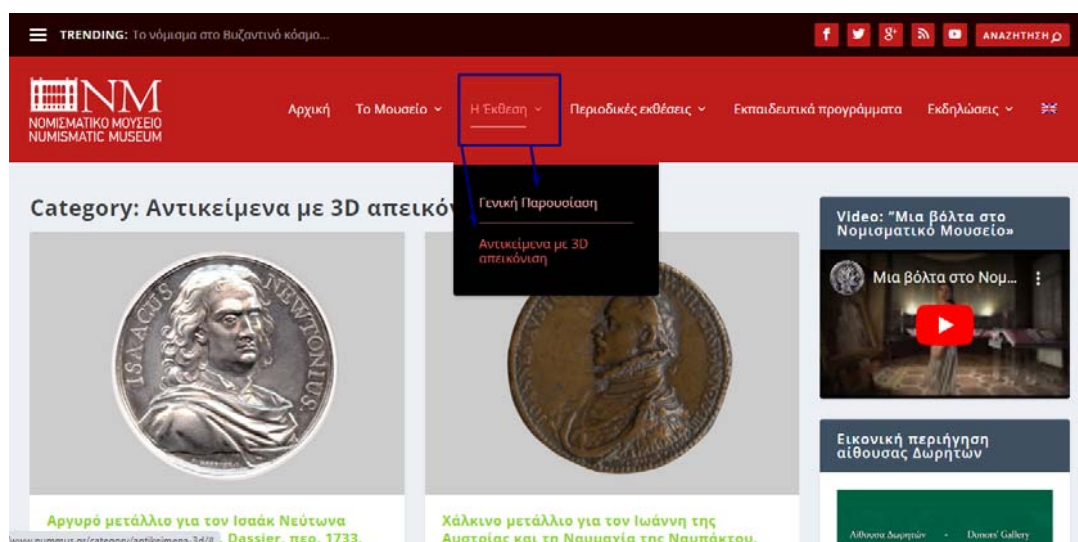
Προσκλήσεις), «Το Κτήριο» (Ιλίου Μέλαθρον, Ερρίκος Σλήμαν, Ερνέστος Τσίλερ, Εργασίες Συντήρησης), «Πωλητήριο», Αναψυκτήριο και οι «Οι Φίλοι του Νομισματικού Μουσείου» (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

Εικόνα 4.2: Το υπομενού «Το Μουσείο» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

4.1.4 Η Έκθεση

Το υπομενού «Η Έκθεση» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών περιλαμβάνει: την «Γενική Παρουσίαση» και τα «Αντικείμενα με 3D απεικόνιση» (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

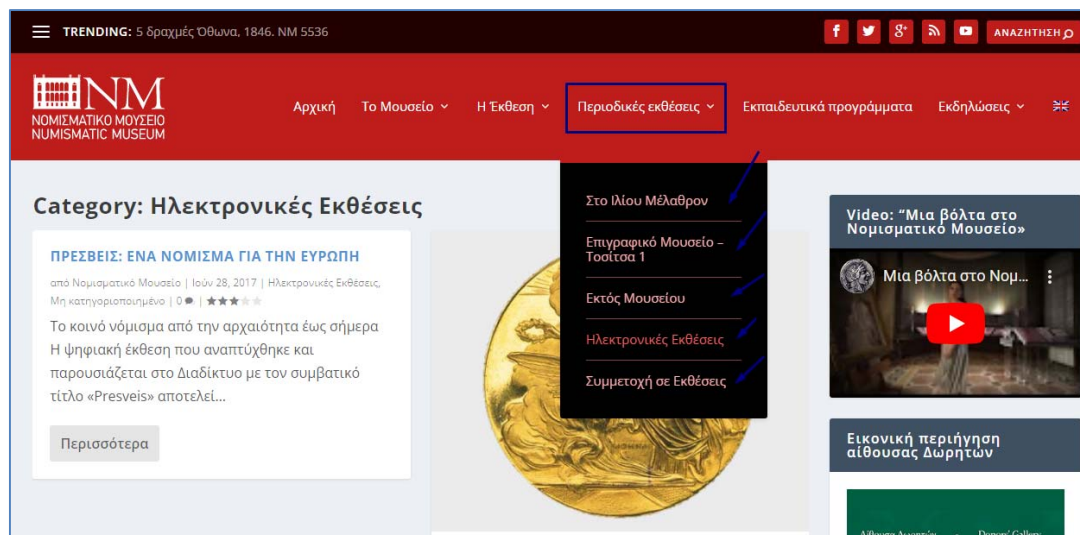

Εικόνα 4.3: Το υπομενού «Η Έκθεση» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

4.1.5 Περιοδικές εκθέσεις

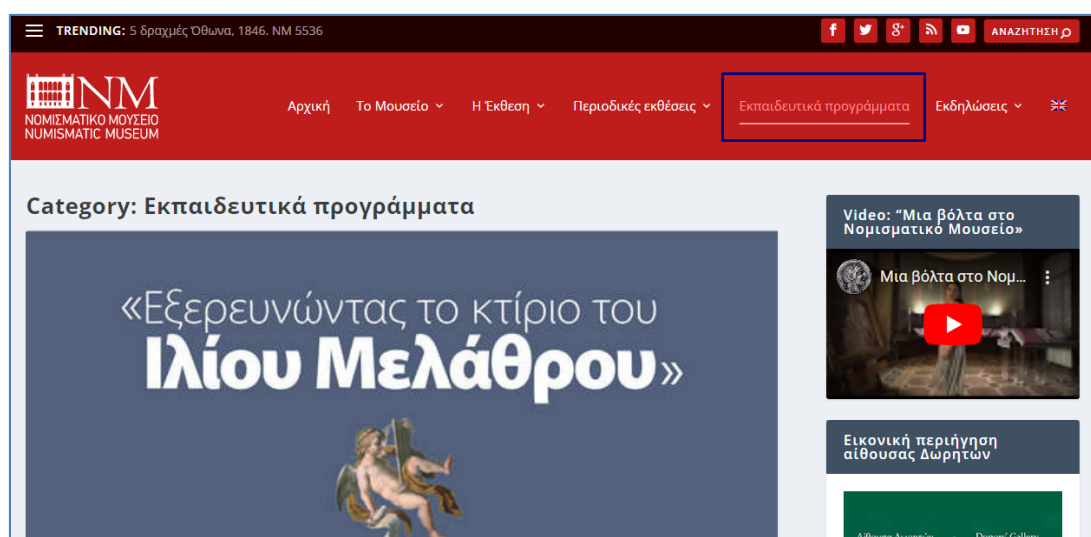
Το υπομενού «Περιοδικές εκθέσεις» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών περιλαμβάνει: Στο Ιλίου Μέλαθρον, Επιγραφικό Μουσείο – Τοσίτσα 1, Εκτός Μουσείου, Ηλεκτρονικές Εκθέσεις, Συμμετοχή σε Εκθέσεις (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

Εικόνα 4.4: Το υπομενού «Περιοδικές εκθέσεις» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

4.1.6 Εκπαιδευτικά προγράμματα

Το υπομενού «Εκπαιδευτικά προγράμματα» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών περιλαμβάνει: «Εξερευνώντας το κτίριο του Ιλίου Μέλαθρον», «Το νόμισμα στον αρχαίο ελληνικό κόσμο» (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

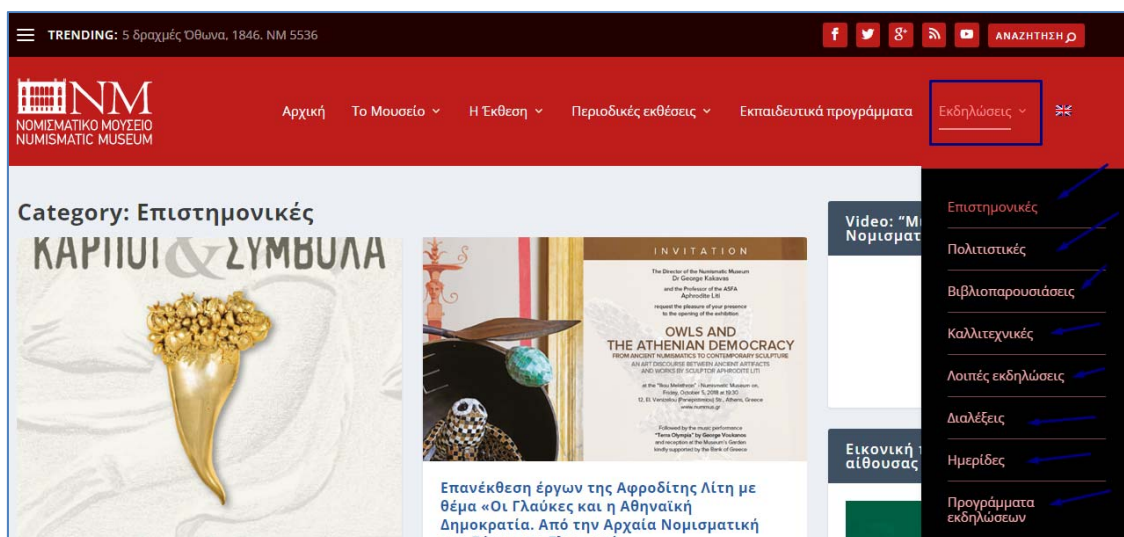

Εικόνα 4.5: Το υπομενού «Εκπαιδευτικά προγράμματα» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

4.1.7 Εκδηλώσεις

Το υπομενού «Εκδηλώσεις» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών περιλαμβάνει: Επιστημονικές, Πολιτιστικές, Βιβλιοπαρουσιάσεις, Καλλιτεχνικές, Λοιπές εκδηλώσεις, Διαλέξεις, Ημερίδες, Προγράμματα εκδηλώσεων (Νομισματικό Μουσείο Αθηνών, 2023).

Εικόνα 4.6: Το υπομενού «Εκδηλώσεις» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

4.1.8 Εικονική περιήγηση

Υπάρχει η δυνατότητα Εικονικής περιήγησης / Virtual tour: στην αίθουσα Δωρητών και στην έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα – 1821». Η Εικονική περιήγηση αποτελείται από εικόνες υψηλής ανάλυσης gigapixel και πανοράματα των όλων των αντικειμένων – των 2 συλλογών: αίθουσα Δωρητών και έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα 1821- καθώς και λεπτομερείς φωτογραφικές προβολές επιλεγμένων όψεων των αντικειμένων. Κάθε άποψη συμπληρώνεται με περιγραφικές πληροφορίες για τα αντικείμενα και επιλεγμένες περιοχές ενδιαφέροντος.

Ένας ορθοφωτογραφικός χάρτης της περιοχής του ιστότοπου διευκολύνει τον προσανατολισμό και την πλοήγηση του επισκέπτη σε κάθε άποψη. Οι εικόνες επιτρέπουν λεπτομερή μεγέθυνση στα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά των αντικειμένων, τα οποία κατά τα άλλα είναι δύσκολο να βιώσει ο χρήστης κατά τη διάρκεια μιας επιτόπιας επίσκεψης. Οι επισκέπτες μπορούν να κατανοήσουν τη θέση των αντικειμένων σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο ή ακόμα και να πραγματοποιήσουν μια εικονική «βόλτα» στον χώρο επιλέγοντας κατά βούληση τις δικές τους διαδοχικές απόψεις.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

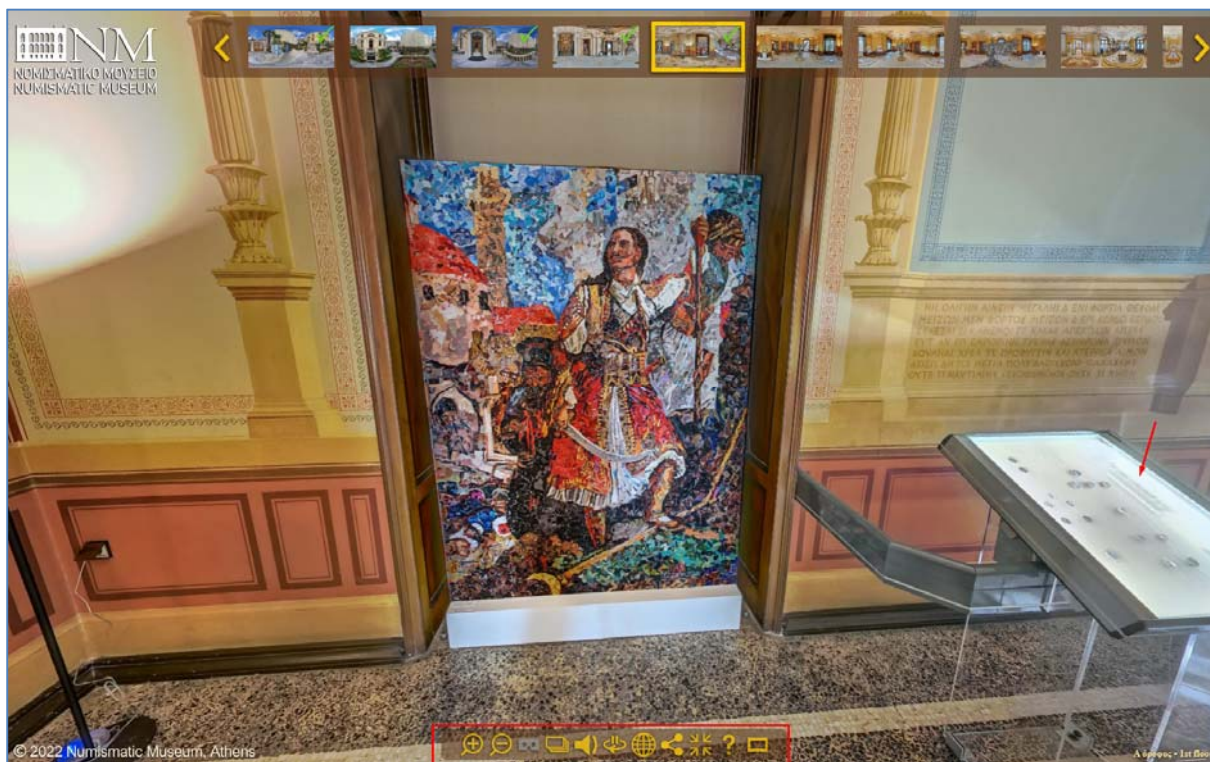

Εικόνα 4.7: Δυνατότητα Εικονικής περιήγησης / Virtual tour: στην αίθουσα Δωρητών και στην έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα – 1821» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζεται η εικονική περιήγηση / Virtual tour: στην έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα – 1821» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών. Στο κάτω

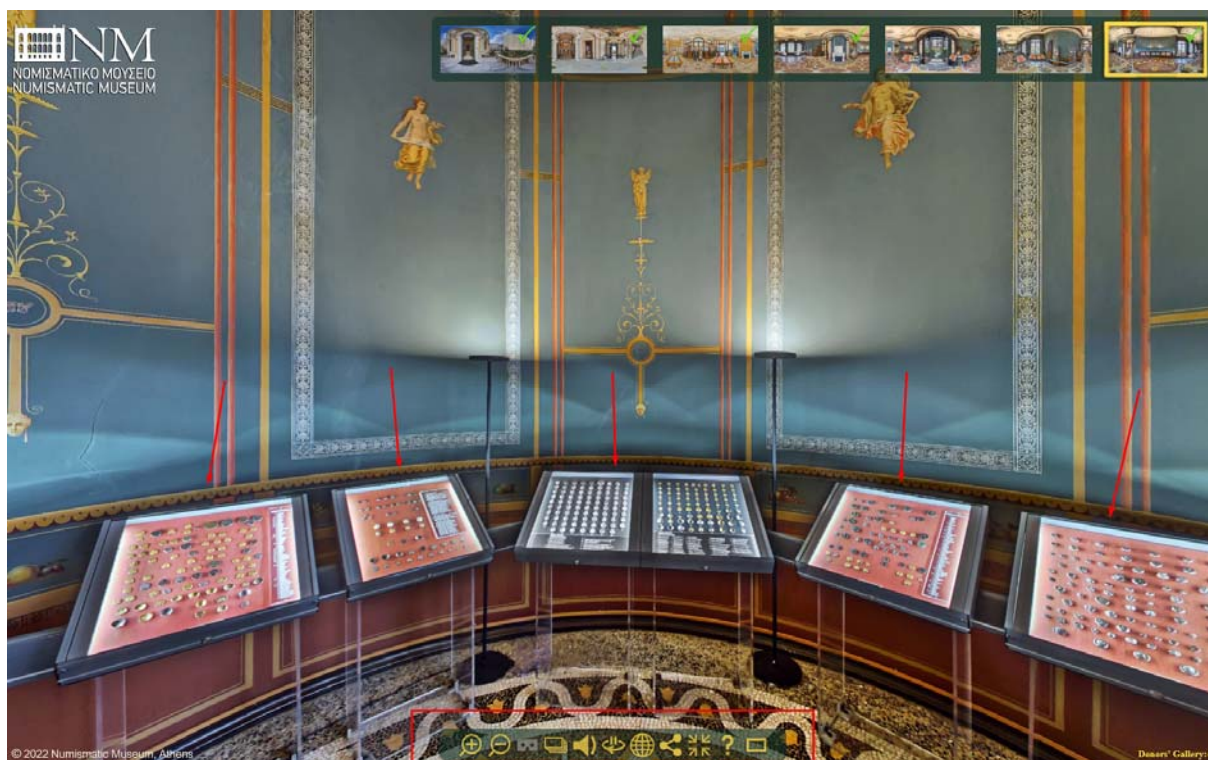
Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

μέρος υπάρχει μενού πλοήγησης (κατεύθυνση δεξιά, αριστερά, μεγέθυνση – σμύκρυνση, αποστολή συνδέσμου και άλλα πολλά.)

Εικόνα 4.8: Εικονική περιήγηση / Virtual tour: στην έκθεση «Μετάλλια του Αγώνα – 1821» του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

Σύνδεσμος: https://www.nummus.gr/360_medals1821/.

Εικόνα 4.9: Δυνατότητα Εικονικής περιήγησης / Virtual tour: στην αίθουσα Δωρητών του Νομισματικού Μουσείου Αθηνών.

Σύνδεσμος: https://www.nummus.gr/Donators360_tour_web_files/

4.2 Μουσείο Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής

Το Μουσείο Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής, μοναδικό στην Ελλάδα και ένα από τα λίγα και πιο ενδιαφέροντα παγκοσμίως, λειτουργεί από το 1981 υπό την αιγίδα της Ionian Bank (σήμερα Alpha Bank) σε ένα κτήριο που κατασκευάστηκε σε σχέδια του Κερκυραίου αρχιτέκτονα Ιωάννη Χρόνη. Εκτίθεται πλούσια συλλογή τραπεζογραμματίων, εκτυπωτικές μήτρες, διάφορα τραπεζικά έγγραφα, φωτογραφίες και λεπτομερείς απεικονίσεις των σταδίων της σύγχρονης διαδικασίας κατασκευής τραπεζογραμματίων, από το αρχικό σχέδιο του χαρτονομίσματος και την παραγωγή του ειδικού χαρτιού μέχρι την καταστροφή των παλαιών τραπεζογραμματίων σε ειδικούς φούρνους.

Ανάμεσα στα εκθέματα υπάρχει μεγάλος αριθμός τραπεζογραμματίων που εκδόθηκαν από την Ιονική Τράπεζα από το 1839 έως το 1920, καθώς και τα πρώτα τραπεζογραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου του 1831. Υπάρχουν επίσης τα χαρτονομίσματα που εξέδιδε η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος από το 1840 και μετά και τα τραπεζογραμμάτια της Τράπεζας της Ελλάδος μετά το 1932 (Μουσείο Χαρτονομισμάτων της Ιονικής Τράπεζας, 2023).

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

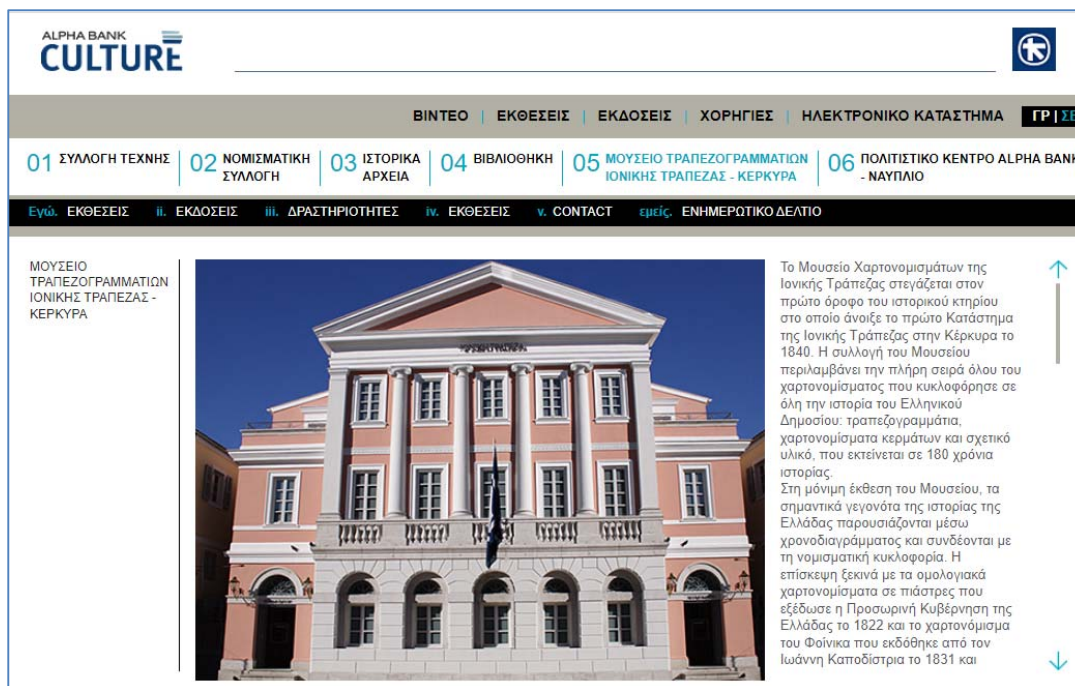
Τα πιο αξιόλογα εκθέματα είναι:

- Τα χαρτονομίσματα που εξέδιδε η Ιονική Τράπεζα από το 1839 έως το 1920
- Τα χαρτονομίσματα που εξέδωσε ο Καποδίστριας και τα πρώτα χαρτονομίσματα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος
- Μια συλλογή από μεταπολεμικά τραπεζογραμμάτια από διάφορες χώρες.
- Το κινεζικό χαρτονόμισμα του 1300 μ.Χ., ένα από τα παλαιότερα παγκοσμίως.
- Η συλλογή περιλαμβάνει πολλές σφραγίδες, έγγραφα, βιβλία, νομίσματα, γραμματόσημα κ.λπ. που αναφέρονται στην ιστορία της Ιονίου Τράπεζας και στην ιστορία των Ιονίων Νήσων.

Σε άλλη αίθουσα του Μουσείου παρουσιάζονται τα διάφορα στάδια της διαδικασίας κατασκευής των τραπεζογραμμάτων, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το μέρος της κατασκευής του υδατογραφήματος, το οποίο είναι ενσωματωμένο στο χαρτονόμισμα. Στον ίδιο χώρο φιλοξενείται ένα μικρό εργαστήριο, όπου ο επισκέπτης μπορεί να ακολουθήσει τη διαδικασία της χάραξης της μακέτας στις μεταλλικές πλάκες.

4.2.1 Ιστοσελίδα του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής

Αρχική σελίδα του ιστοτόπου του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής φαίνεται στην παρακάτω εικόνα:

Εικόνα 4.10: Αρχική σελίδα του ιστοτόπου του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπεζής.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Το κύριο μενού του ιστοτόπου του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπέζης περιλαμβάνει τι εξής υπό ενότητες:

4.2.1.1 Νομισματική Συλλογή

Η Νομισματική Συλλογή της Alpha Bank λογίζεται μια από τις σπουδαιότερες παγκοσμίως, με 11.000 νομίσματα από τον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Τα εξέχοντα και διαφερόντως σπάνια νομίσματα εκπροσωπούν αποκλειστικά εκθέματα αρχαίας χαρακτηριστικής τέχνης. Η Συλλογή επεκτείνεται σε μια χρονική περίοδο από το τέλος του 7^{ου} αιώνα π.Χ., το επινόημα της νομισματοκοπίας, έως τον 3^ο αιώνα μ.Χ. και την περάτωση της δημιουργίας νομισμάτων στις πόλεις της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, και επιπλέον εμπεριέχει ρωμαϊκά και βυζαντινά νομίσματα. Ο βασικός ρόλος της Συλλογής είναι η διευρυμένη προβολή του ελληνικού πολιτισμού και η επενέργεια στον αρχαίο κόσμο. Για τον λόγο αυτό, η Νομισματική Συλλογή συντάσσει εκθέσεις, προβάλλει διαλέξεις, συμμετέχει σε ακαδημαϊκά συμπόσια και διεθνή συνέδρια και τέλος δημιουργεί σχετικές εκδόσεις. Ο μόνιμος εκθεσιακός χώρος της Συλλογής στην οδό Πανεπιστημίου 41 (Στοά Νικολούδη) στην Κέρκυρα, διαθέτει μια γρήγορη ιστορία της νομισματοκοπίας: την προνομισματική εποχή, το πρώτο νόμισμα που κυκλοφόρησε στα τέλη του 7^{ου} /αρχές 6^{ου} αιώνα π.Χ., χαρακτηριστικά νομίσματα αρχαϊκής, κλασικής και Ελληνιστικές περιόδους και νομίσματα που χρησιμοποιούνται ως διεθνή νομίσματα στην αρχαιότητα. Επιπλέον πραγματοποιούνται ξεναγήσεις στη μόνιμη έκθεση.

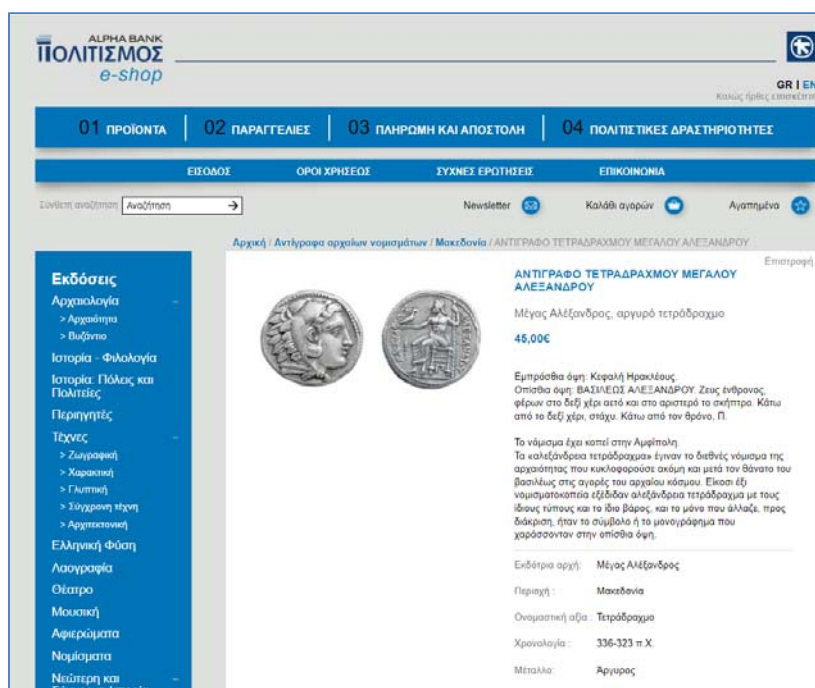
4.2.1.2 Συλλογή Τέχνης

Η Συλλογή Τέχνης της Alpha Bank περιέχει 5.500 έργα, από την σύγχρονη ελληνική τέχνη, και θεωρείται μια από τις ουσιαστικότερες συλλογές τέχνης που υφίσταντο από τραπεζικούς οργανισμούς, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στον κόσμο. Τα ταξινομημένα αντικείμενα της Συλλογής πηγάζουν από άλλες Συλλογές της Τράπεζας Πίστεως, της Ιονικής Τράπεζας, της Λαϊκής Τράπεζας, της Εμπορικής Τράπεζας και της Citibank, όπου συνενώθηκαν σε μια συμπαγή συλλογή την περίοδο 2000-2014. Τα έργα αυτά επιδεικνύουν την πρόοδο της σύγχρονης ελληνικής ζωγραφικής,

4.2.2 Ηλεκτρονικό Κατάστημα

Ο ιστοτόπος του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπέζης έχει και Ηλεκτρονικό Κατάστημα με τις εξής δυνατότητες και επιλογές: προϊόντα, παραγγελίες, πληρωμή και αποστολή, πολιτιστικές δραστηριότητες.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Εικόνα 4.11: Ηλεκτρονικό Κατάστημα του ιστοτόπου του Μουσείου Χαρτονομισμάτων Ιονικής Τραπέζης.

4.3 Μουσείο Γραμμοφώνων και Νομισμάτων

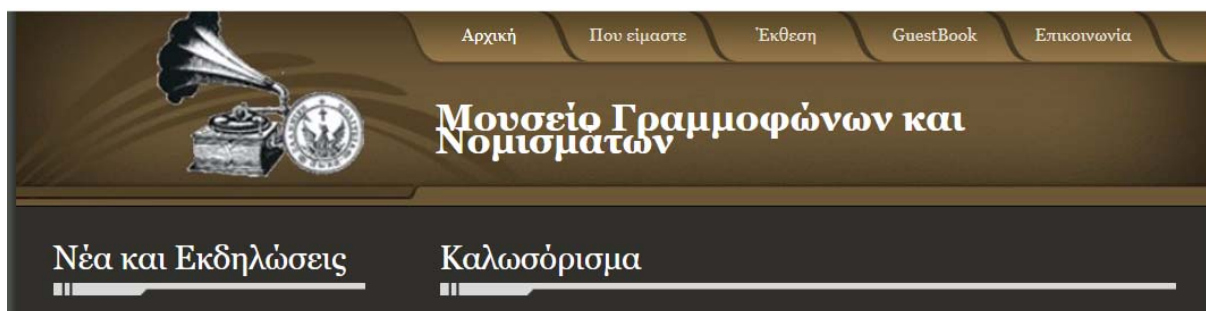
Το Μουσείο Γραμμοφώνων και Νομισμάτων είναι ιδιωτική δημιουργία του κ. Τριαντάφυλλου Κουρτίδη, στο χωριό Πολύσιτος του νομού Ξάνθης. Όλα τα αντικείμενα είναι από τη προσωπική Συλλογή Νομισμάτων του κου Κουρτίδη αλλά και από δωρεές. Η συλλογή δημιουργήθηκε από τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Η Συλλογή, εμπεριέχει όλα τα νομίσματα κυκλοφορίας του Ελληνικού Κράτους από ιδρύσεώς του μέχρι και σήμερα.

Επιπλέον, η Συλλογή συγκαταλέγει πάνω από 45 γραμμόφωνα, όλα συντηρημένα από τον ίδιο, ενώ και άλλα συλλεκτικά αντικείμενα ιστορικής αξίας.

Η συλλογή θεωρείται μικρή αλλά λόγω της μοναδικής συλλεκτικής προδιάθεσης του ιδρυτή έχει επισκεψιμότητα.

Η αρχική σελίδα του ιστότοπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων φαίνεται στην παρακάτω εικόνα (Μουσείο Γραμμοφώνων και Νομισμάτων, 2023):

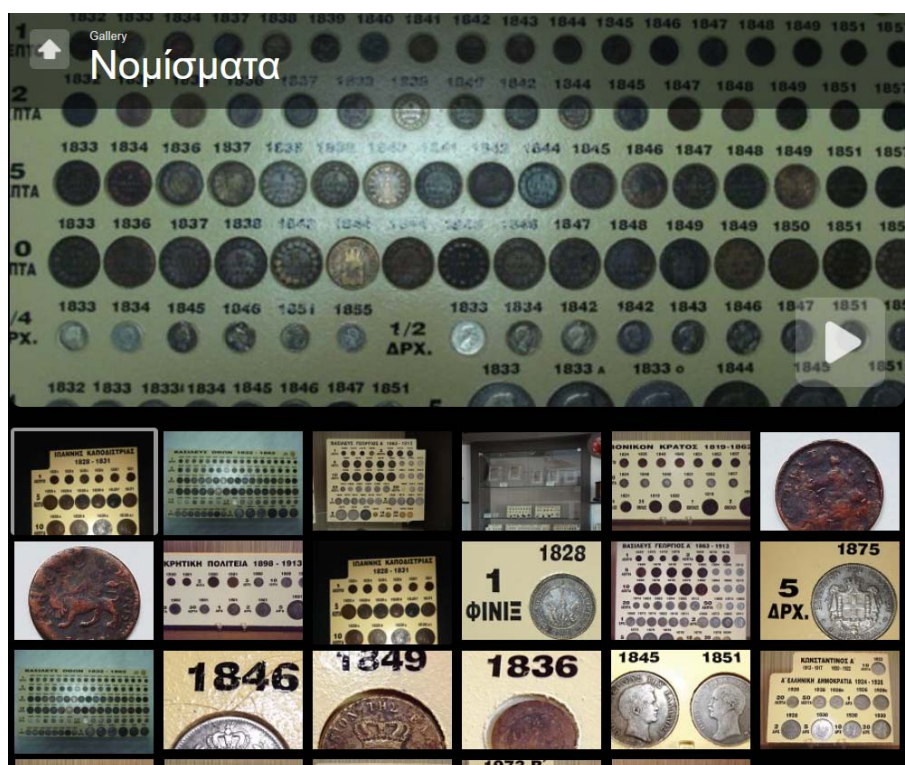
Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

Εικόνα 4.12: Αρχική σελίδα του ιστότοπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.

Το μενού του ιστοτόπου περιέχει επιλογές / συνδέσεις, όπως:

- «Αρχική» σελίδα: η οποία καταγράφει πληροφορίες για το μουσείο
- «Πού είμαστε»: όπου υπάρχουν πληροφορίες για τον τόπο αλλά και τον τρόπο επίσκεψης στο μουσείο.
- Έκθεση: όπου υπάρχουν 2 εκθέσεις: Νομισμάτων και Γραμμοφώνων
- Βιβλίο Επισκεπτών / GuestBook: όπου υπάρχουν μηνύματα των επισκεπτών.
- Επικοινωνία: όπου υπάρχουν στοιχεία Επικοινωνίας (διεύθυνση, Ταχυδρομικός Κώδικας, email και τηλέφωνο).

Εικόνα 4.13: Έκθεση Νομισμάτων του ιστότοπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποι τους: περιγραφή, σχολιασμός,
προοπτική

Εικόνα 4.14: Έκθεση Γραμμοφώνων του ιστότοπου του Μουσείου Γραμμοφώνων και Νομισμάτων.

5. Κεφάλαιο: «Συμπεράσματα»

Ένας διαδικτυακός ιστότοπος μουσείου είναι ένας ιστότοπος που είναι αφιερωμένος στην παροχή πληροφοριών σχετικά με το συγκεκριμένο μουσείο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη συλλογή του μουσείου, εκθέσεις, εκδηλώσεις και εκπαιδευτικούς πόρους. Πολλοί διαδικτυακοί ιστότοποι μουσείων παρέχουν επίσης διαδικτυακά εκθέματα, στα οποία μπορεί να έχει πρόσβαση οποιοσδήποτε έχει σύνδεση στο διαδίκτυο.

Τα μουσεία είναι εδώ και καιρό πηγή γοητείας για ανθρώπους όλων των ηλικιών και χάρη στις εικονικές περιηγήσεις, μπορούν πλέον να τα επισκέπτονται ακόμα πιο εύκολα. Μπορεί ο εκάστοτε χρήστης να κάνει μια εικονική περιήγηση για να μάθει περισσότερα για μια συγκεκριμένη έκθεση ή μπορεί να κάνει μια γρήγορη περιήγηση σε κάποια εντυπωσιακή συλλογή του μουσείου.

Μουσεία σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων μερικών από τα πιο διάσημα στον κόσμο, έχουν συνεργαστεί με διαδικτυακές πλατφόρμες όπως το Google Arts για να παρέχουν εικονικές περιηγήσεις που επιτρέπουν στους επισκέπτες να εξερευνήσουν το μουσείο από το σπίτι τους. Οι εικονικές περιηγήσεις είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για να μάθει κάποιος για μερικά από τα πιο διάσημα αντικείμενα, νομίσματα, έργα τέχνης, πίνακες, είτε ο χρήστης είναι λάτρης της ιστορίας είτε απλώς είναι περίεργος για αυτά.

Την περίοδο της πανδημίας του κορονοϊού τα μουσεία βρέθηκαν σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την φυσική επισκεψιμότητα και πολλά μουσεία έκλεισαν τις πόρτες τους για αρκετές εβδομάδες κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Για τον λόγο αυτό, τα μουσεία έχουν υιοθετήσει νέες τεχνολογίες για να κρατήσουν τις πόρτες τους ανοιχτές, όπως βίντεο 360 μοιρών, για δημόσιες περιηγήσεις και χάρτες εκθέσεων. Αυτό όχι μόνο επιτρέπει στα μουσεία να παραμένουν ανοιχτά, αλλά επιτρέπει επίσης στο κοινό να ρίξει μια πιο προσεκτική ματιά στα εκθέματα. Επιπλέον, τα μουσεία μπορούν να επικοινωνούν με το κοινό τους χρησιμοποιώντας αυτές τις τεχνολογίες. Πλέον, τα μουσεία προσαρμόζονται συνεχώς στις νέες προκλήσεις και εξελίσσονται, ενώ μπορούν να παραμείνουν ανοιχτά και να εξυπηρετήσουν το κοινό τους με πιο αποτελεσματικό τρόπο χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες.

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός,
προοπτική

Βιβλιογραφία

- Australian Centre for Ancient Numismatic Studies*. (2023, 1). Ανάκτηση από Macquarie University: <https://www.mq.edu.au/about/facilities/museums-collections/australian-centre-for-ancient-numismatic-studies>
- Brida, J., Meleddu, M., & Pulina, M. (2016, 5 16). Understanding museum visitors' experience: a comparative study. *Journal of Cultural Heritage Management and Sustainable Development*, 6(1), σσ. 47–71.
- Clough, P., Hill, T., Paramita, M. L., & Goodale, P. (2017, 9 2). Europeana: What Users Search for and Why. *Research and Advanced Technology for Digital Libraries*, σσ. 207–219.
- Davies, R., & Davies, G. (2005, 5 25). *A Comparative Chronology of Money*. Ανάκτηση 10 2022, από University of Exeter: <http://projects.exeter.ac.uk/RDavies/arian/amser/chrono14.html>
- Devine, C. (2015). The museum digital experience: considering the visitor's journey. *4th MWA 2015: Museums and the Web Asia*. Ανάκτηση από <https://mwa2015.museumsandtheweb.com/paper/the-museum-digital-experience-considering-the-visitors-journey/>
- Fisher, D. (2021, 3 2). *Collectors And Numismatic Coins*. Ανάκτηση 10 2022, από Physical Gold Ltd: <https://www.physicalgold.com/insights/collectors-and-numismatic-coins>
- Foster, J., & Clough, P. (2017, December 8). Embedded, added, cocreated: Revisiting the value of information in an age of data. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 69(5), σσ. 744-748.
- Foster, J., & Clough, P. (2018). Embedded, added, cocreated: revisiting the value of information in an age of data. *Journal of the Association for Information Science and Technology (JASIST)*.
- Grierson, P. (2007). *Βυζαντινή νομισματοκοπία*. (Β. Μαλαδάκης, Μεταφρ.)
- Headley, S. (2020, 6 16). *Numismatics*. Ανάκτηση 10 2022, από The Spruce Crafts: <https://www.thesprucecrafts.com/numismatics-definition-768465>
- Kelly, R. C., & Schmitt, K. R. (2022, June 23). *Numismatics*. Ανάκτηση 10 2022, από Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/n/numismatics.asp>
- Manoukian, J. (2022). *What Do The Best Museum Websites Have In Common?* Ανάκτηση 11 2022, από CrowdRiff: <https://crowdriff.com/resources/blog/best-museum-websites>

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

- MANTIS/A Numismatic Technologies Integration Service. (2023, 1). *A Numismatic Technologies Integration Service*. Ανάκτηση από American Numismatic Society: <http://numismatics.org/search/>
- MANTIS/Byzantine Department. (2023, 1). *Byzantine Department*. Ανάκτηση από MANTIS-American Numismatic Society: <http://numismatics.org/search/department/Byzantine>
- MANTIS/East Asian Department. (2023, 1). *East Asian Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/EastAsian>
- MANTIS/Greek Department. (2023, 1). *Greek Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society: <http://numismatics.org/search/department/Greek>
- MANTIS/Islamic Department. (2023, 1). *Islamic Department/MANTIS*. Ανάκτηση από American Numismatic Society: <http://numismatics.org/search/department/Islamic>
- MANTIS/Latin American Department. (2023, 1). *Latin American Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/LatinAmerican>
- MANTIS/Medal Department. (2023, 1). *Medal Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/MedalsAndDecorations>
- MANTIS/Medieval Department. (2023, 1). *Medieval Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/Medieval>
- MANTIS/Modern Department. (2023, 1). *Modern Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/Modern>
- MANTIS/North American Department. (2023, 1). *North American Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/NorthAmerican>
- MANTIS/Roman Department. (2023, 1). *Roman Department*. Ανάκτηση από MANTIS/American Numismatic Society: <http://numismatics.org/search/department/Roman>
- MANTIS/South Asian Department. (2023, 1). *South Asian Department*. Ανάκτηση από American Numismatic Society/MANTIS: <http://numismatics.org/search/department/SouthAsian>
- McGuire, D. (2021, 5 3). *tech innovations becoming standard in museums and heritage sites*. Ανάκτηση 11 2022, από Museums + Heritage Advisor:

Τα νομισματικά μουσεία της Ελλάδας και οι ιστότοποί τους: περιγραφή, σχολιασμός, προοπτική

<https://advisor.museumsandheritage.com/features/8-new-technologies-becoming-standard-museums-heritage-sites/>

Moran, C. (206, 3 16). *Types of Coin Collectors*. Ανάκτηση 10 2022, από The Happy Coin.:

<https://thehappycoin.com/blog/types-of-coin-collectors/>

Mullins, S. (2020, September 22). *Winners announced at the first ever virtual Museums + Heritage Awards 2020*. Ανάκτηση 11 2022, από

<https://advisor.museumsandheritage.com/features/who-won-what-at-the-museums-heritage-awards-2020/>

ONR / Olevian Numismatic Rarities. (2022, 10). *EXPERT COIN AND PAPER MONEY CERTIFICATION SERVICES*. Ανάκτηση από Olevian Numismatic Rarities:

<https://onrcoins.com/pages/certification-services>

Sayles, W. G. (2022, October 22). *coin collecting*. Ανάκτηση 10 2022, από Encyclopedia Britannica: <https://www.britannica.com/topic/coin-collecting>

The Royal Mint Museum. (2023, 1). Ανάκτηση από The Museum:

<https://www.royalmintmuseum.org.uk/about-us/>

Walsh, D., Hall, M. M., Clough, P., & Foster, J. (2018, 7 5). Characterising online museum users: a study of the National Museums Liverpool museum website. *International Journal on Digital Libraries*, σσ. 75–87.

Γουίδης, Χ. (2013). *Η Ταφική χρήση του νομίσματος στη Μακεδονία*. Ανάκτηση 10 2022, από Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης:

<http://ikee.lib.auth.gr/record/282442/files/gouidis.pdf>

Μουσείο Γραμμοφώνων και Νομισμάτων. (2023, 1). Ανάκτηση από coinsgramophones:

<https://www.coinsgramophones.gr/index.html>

Μουσείο Χαρτονομισμάτων της Ιονικής Τράπεζας. (2023, 1). Ανάκτηση από alphapolitismos:

<http://www.alphapolitismos.gr/en/05-banknote-museum>

Νομισματικό Μουσείο Αθηνών. (2023, 1). Ανάκτηση από nummus.gr:

<https://www.nummus.gr/>

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Μακρυκώστα Κωνσταντίνα, 2023